PAZAR
5 TEŞRİNİEVVEL 1930
5 inci sene, No 1671
NUSHASI 5 KURUŞTUR

Milliyet

Başmuharriri: Siirt Mebusu MAHMUT

BUGÜN
2 nci sahifede:
1— Tarihi tefrikamız: Abdülhamit 2- Harici ve son haberler
3 üncü sahifede
1— Yol vergisinin ikinci taksiti tahsile başlandı
2— Asri tiyatro projesinin ihzarına teşebbüs edildi
3— Bir ihtiyar intihar etti
4— Yarın gazetesi davası beraetle neticelendi
4 üncü sahifede
1— Matbuat Hatıraları
2— Roman
5 inci sahifede
Halk ve Esnaf

Istanbul içinde belediye intihabı bu sabahtan itibaren başladı. Mülhakat tamamen C. H. F. na rey verdi

Fırka mücadeleleri

Fırka mücadeleleri bazı vatandaşları ürkütüyor. Bu amansız mücadelelerin neticeleri ve faydaları nedir? Bu cidallerde sarfedilen enerjileri daha müspet sahalarda kullansak iyi olmaz mı? diyorlar. Hâdiseleri ve ihtiyaçları yalnız böyle bir mantık vaziyetinden tetkik etmek doğru olmaz. Vatandaşlar arasındaki düşünce farklarını seviye farklarını en nihayet menfaat farklarını da göz önünde bulundurmak lâzımdır. Yeni fırka teşekkül ettiği zaman bu mevlûdu gayri tabiî buldular: Muvazaadır, dediler. Son şiddetli münakaşalar ve hâdiseler bunun inkâr edilmez bir realite olduğunu gösterdi. Büyük Millet Meclisinin son celsesinde kürsüde çok sert ve kuvvetli sözler söylendiğini işidenlerden bazı zevat ta acaba münakaşalar gene şahsiyata mı intikal edecek, endişesine kapıldılar. Vakıâ memleket meselelerinin şahsiyat yoluna dökülmesi endişe edilecek bir şey olurdu. Fakat bugünkü vaziyette liderlerin münasebetleri noktai nazarından öyle bir şey yoktur. Ati için de bu ihtimal mevcut değildir. Millet kürsüsünde noktai nazarlarını asabî asabî müdafaa eden İsmet Paşa ile Fethi Beyin gene o gün meclis koridorunda kol kola yürüdüklerini, münakaşa mevzuları üzerinde konuştuklarını görenler böyle bir endişeye mahal olmadığını daha iyi anlarlar. Ayni günün gecesi Gazi Hazretlerinin sofralarında İsmet Paşa ile Fethi Bey de davetliler arasında bulunuyorlardı.

Yanyana oturan bu iki liderin biribirlerine karşı gösterdikleri samimî hürmet ve sevgi zarif lâtifelerle dolu mükâlemeleri bu iki devlet adamı arasında usul ve prensip ihtilâflarının şahsî husumetlere asla meydan vermiyeceğini, bu memlekette fikir münakaşalarının tabiî bir cereyanda yürüyeceğini daha güzel gösteriyordu. Unutmamak lâzımdır ki ilk temaslar ati için bir örnek olamaz. Bu temaslarda çoktanberi birikmiş olan teessürler, infialler tereddütleri infilâk etmiştir. Münakaşa havasının f azla asabîleşmesine bunlar sebep oldu. Meclisteki son münakaşalarda birçok hakikatler arasında şunlar meydana çıktı:

1 — Hükûmetin belediye intihabatına müdahale ettiği yolundaki şikâyetler varit değildir.

2 — Yeni fırkanın doğuşunu fırsat bilerek bundan istifade etmek istiyen menfi ve mürteci unsurlar vardır, bunlar bir yolunu bulup yeni fırkanın teşkilâtına girmektedirler.

3 — Büyük meselelerde ana prensipler üzerinde iki fırka arasında esaslı bir ihtilâf yoktur.

4 — Yeni fırka namına memleketin bazı taraflarında çok muzır propagandalar yapılmaktadır. Vakıâ bunda fırka liderlerinin mes'uliyeti yoktur, fakat bu menfi cereyan ilerlemekte devam ediyor. Kanaatimizce bu neticeler ve hakikatler gerek hükûmete ve gerek muhalefet fırkasına vatan ve cümhuriyetçi vazifelerini ehemmiyetle hatırlatacak bir mahiyet arzediyor.

Siirt Mebusu
MAHMUT

Beş hasta var!
ETEM İZZET'in
yeni romanı
Milliyet'te çıkacaktır

Hararetli bir içtima

Mecliste Mahmut (Siirt) Beyle Fethi Bey arasında münakaşalar oldu

Osmanlı borçları mukavelesinde Serbest Fırka liderinin noktai nazarı nedir?

ANKARA, 4 (Telefonla) — Muhalefet lideri Fethi B. Mecliste hükûmetin programı müzakere olunurken iki defa Osmanlı Bankası meselesine temas etmiştir. İlk temas şöyle oldu. Siirt meb'usu Mahmut B. kürsüde beyanatta bulunurken:

"Gönül isterdi ki efkârı umumiyeye karşı vâzıh olmakta muhterem Fethi B. hepimize tekaddüm etsin. Bilhassa muhtelif meselelerde fırkasının noktai nazarını açık anlatsın,, dedikten sonra karşı fırkanın şimendifer, vergiler, inhisarlar hakkındaki fikirlerini sormuş demiştir ki:

— Yeni fırka İsmet Paşa hükûmetin haricî borçlar meselesinde takip ettiği hattı hareketi tasvip ediyor mu?. Meselâ hariçte bir takım dedikodular vardır,,.

Fethi B. in oturduğu yerden sesi duyuldu:

— Ne gibi dedikodular?.

Mahmut B.:

— Fethi B. eski mukavelenin yeniden icrasına taraftardır. Hükûmetin ihtiyar ettiği arzuya muvafakat etmiyor.

Fethi B.:

— İyi membalardan havadis alıyorsunuz.

Mahmut B.:

— Çok iyi membadan aldığımı siz de bilirsiniz!.

Fethi B. — Aldığınız malûmat tamamen hilâfı hakikattir.

Mahmut B. — Öyle ise çok memnun olurum. Bugün de o halde tasrih buyurdular ki İsmet Paşa hükûmetinin borçlar mukavelesinde aldığı hattı hareketi Fethi Beyin fırkası tamamen tasvip etmektedir.

Ismet Pş. Saffet Bey ile

Fethi Beyin bu mevzua ikinci teması şöyle oldu:

Fethi B. kürsüde Başvekil Paşanın ve vekillerin beyanatlarına cevap verirken Osmanlı borçları mukavelesinin nasıl imzalandığını anlattıktan sonra dedi ki:

— Aradan bir sene, bir buçuk sene, bilmiyorum iki sene geçtikten sonra memlekette iktısadî buhran olmuştur. Paramız müthiş bir surette sukuta başlamıştır. Bizi burada feryat ettiren bu iktısadî buhran Osmanlı borçlarının tediyesini tevkif etmiştir.

Şimdi istiyor musunuz diyelim ki hayır, eski taahhüdü ifa ediniz. Efendiler, bunu diyebilmek için mecnun olmak lâzımdır. Bir memleketin borçları o memlekein tediye kabiliyeti ile mütenasip olarak eda olunur. Bunun aksini kim iddia edebilir. Bu hususta arzu ettikleri iddiayı ve bu suretle kendilerini zevkiyap edemediğime pek müteessirim.,,

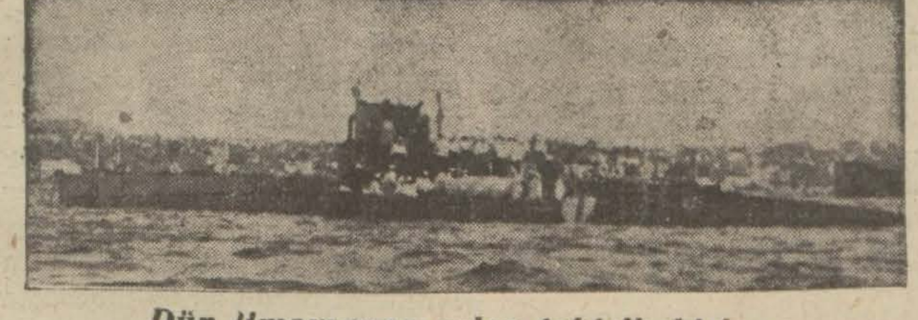
Dün limanımıza gelen tahtelbahirler

Rus tahtelbahirleri de dün geldi

Filo kumandanı dün Valiyi ve kolordu kumandanını ziyaret etti ve kendilerine iadei ziyaret edildi

Limanımızda bulunan Rus filosu kumandanı dün sabah saat onda vali beyi, saat on, 30da da Kolordu kumandanı Şükrü Naili Paşayı ziyaret etmiştir.

Vilâyet makamı tarafından saat 3 te, Kolordu kumandanı tarafından da saat 3, 30 da Çernuya Okrayna krovazörüne giderek kumandana iadei ziyaret etmişlerdir.

Dün tahtelbahirler de limana muvasalat etmişlerdir.

Filo efrat ve zabitanı dün şehrin şayanı temaşa mahallerini gezmişlerdir. Rus konsoloshanesinde hususî mahiyette bir ziyafet te verilmiştir.

Rus tahtelbahirleri de dün limanımıza gelmişlerdir.

Şükrü Naili Pş. ziyareti iade ederken

Ecnebi ve Ekalliyet mektepleri

Maarif emaneti ecnebi ve ekalliyet mekteplerine bir tamim göndererek mekteplerde kaç hoca bulunduğunu ve menşelerinin ne olduğunu, maaşlarının miktarını sormuştur.

Yaşlı kaptanlar

Aldığımız malûmata nazaran Seyrisefain idaresi tekaüt müddetlerini dolduran yaşlı süvarileri tekaüde sevkedecektir. Bu kabîl emektar süvarilere ikramiye verilecektir. Verilecek ikramiye çalışma senelerine göre tesbit edilecektir.

Venizelos

İzmit tarikile Ankaraya gidecek

Ankarada dört gün kadar kalacaktır

A. A, 4 (Apo.) — M. Venizelosla Türkiye sefiri arasında dün vukubulan mülâkat esnasında M. Venizelosun Ankara seyahati tafsilâtı kararlaştırılmıştır. Verilen karar mucibince M. Venizelos 20-30 Teşrinievvel arasında Pireden Elli namındaki kruzaöre binerek doğruca İzmite gidecek ve oradan trenle Ankaraya hareket edecektir.

M. Venizelos Ankarada dört gün kalacak ve bu ikameti esnasında misak ve hazırlanırsa ticaret muahedesini imzalıyacaktır. M. Venizelosa Ankara seyahatinde M. Mihalakopulos ta refakat edecektir.

Kâzım Pş. Hz.

Dün B. M. Meclisi Reisi Kâzım Pş. hz. ve Adliye Vekili Yusuf Kemal B.ler şehrimize geldiler. Resimlerimiz bu intibaları tesbit ediyor

— Yazısı iç sahifelerimizde —

Mektepliler müsabakası

73 üncü hafta birincilikleri

Mektepliler müsabakasının 73 üncü haftası birinciliklerini sırasile yazıyoruz:

1 — Galatasaraydan 1371 numaralı Nejat Kemal B.

2 — Feyziye mektebi talebesinden 378 numaralı Ahmet B.

3 — İstanbul terzi mektebi talebesinden 11 numaralı Melek H.

4 — Darüşşafakadan 109 Hüsameddin B.

5 — Darüşşafakadan 22 numaralı İskender B.

Müsabakayı kazananlar, mevut mükâfatlarını gazetemize müracaatla aldırabilirler.

74 üncü hafta başladı

Bir hafta zarfında gazetemizde çıkacak haberlerin en mühimmini seçip cumartesi akşamına kadar müsabaka memurluğuna gönderiniz.

Bu intihapta Istanbulun yüzü mutlaka ak çıkacak ve C. H. Fırkası namzetleri ittifakla kazanacaklardır..

C. H. F. en kıymetli şahsiyetlerin namzetliklerini ilân etti.. Bu zevatın isimlerini neşrediyoruz

Cümhuriyet Halk Fırkası namzetlerinden
Tevfik Salim Paşa — Nakiye Hanım — Hacı Adil Bey — Lâtife Bekir Hanım

S. C. F. dün akşam geç vakte kadar namzet arıyordu!

Müracaat edilen birçok adamlar, S. C. Fırkasının namzetliğini reddettiler

Vatandaş!

Bu sabah şehrin her tarafına intihap sandıkları kondu. Gidip reyini vermeyi ihmal etme.

Eğer İstanbul şehrinin idaresini muktedir ellere vermek, şehrin imarını, ihtiyaçlarının teminini, kendinim daima iyi ve başı yukarda olmanı istersen reyini

C. H. F.

ver. C. Halk Fırkası sana hür, müstakil, düşman mü-
Bu sabh şehrin her tara-
ve öz Türk bir vatan, büyük bir Türkiye yaratan fırkadır. Hiç tereddüt etmeden sandığın başına git:

— Ben Halk Fırkasından, Gazinin fırkasındanım; reyimi onun namzetlerine vereceğim..

de ve seni şaşırtmak, yolundan çevirmek istiyeceklere aldırma, kanma, ehemmiyet verme. .

Intihap bugün nasıl oluyor?

Bu sabahtan itibaren İstanbul içinde de şehir meclisi azalığı intihabına başlanıyor. Bu intihap İstanbulun muhterem halkı için demokrasi ve memleket idaresi telâkkisi noktai nazarından mühim bir imtihan olacaktır. Memleketin her tarafında olduğu gibi İstanbul mülhakatında yapılan intihaplar çok iyi neticeler verdi ve her yerde Cümhuriyet Halk Fırkası namzetleri kazandılar.

C. H. F. namzetlerinden: Vakit yazı işleri müdürü Refik Ahmet ve Baro Reisi Sadettin Beyler

Bize hür, müstakil bir vatan yaratan ve bugün memleketimizdeki havayı bize en geniş bir serbestlik içinde teneffüs ettiren C. H. F. nın İstanbul içinde de intihabı behemehal kazanacağı ve şehrimizin bu imtihandan yüz akı ile çıkacağı muhakkaktır. C. H. F nın bütün yaptıkları, memlekete getirdiği feyiz ve nimetler aşikâr ve göz önünde olduğu için bittabi bu bahisler üzerinde tevakkufu zait buluruz.

Gerek son meclis müzakeresinde, gerek Sıvas nutkunda İsmet Paşanın dediği gibi:

— C. H. F. yalnız yaptıkları ile değil yapacakları ile de kendisinde kuvvetinin kemal ve azmini bulan bir fırkadır.

Ve... her şeyin fevkinde C. H. F. Türk vatanperverliğine en geniş mana ve hızını veren daima büyük Türkiyeyi göz önünde tutan bir fırkadır. Bu itibarla da herhangi bir Türkün reyini bilâ kaydü şart C. H. F. na vereceğinden ve memleketin üzerindeki kanaat ve haklarını bir kere daha tahakkuk ettireceğinden şüphe edilmez.

İşte bu fırkanın İstanbul için

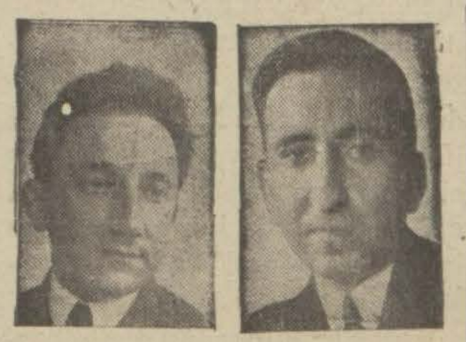
C. H. F. namzetlerinden: Cumhuriyet yazı işleri müdürü Kemal Salih ve gazetemiz yazı işleri müdürü Etem İzzet Beyler

gösterdiği ve herbiri şehrimizin bihakkın güzide bildiği şahsiyetler olan aza namzetlerinin isimlerini dercediyoruz:

Kimiere rey vereceksiniz?

İstanbul şehir meclisi namzetleri

ADALAR

1. Emin Âli B. sabık Cemiyeti belediye âzası, 2. Hamit Naci B. sabık Vilâyet meclisi azası.

C. H. F. namzetlerinden: Hüsamettin Paşa, Emin Âli, Nemlizade Mitat, Iş Bankası Müdürü Muammer, Vasfi Raşit, Murat Beyler

KADIKÖY

1. Galip Bahtiyar B., 2. Ali

(Devamı 6 ncı sahifede)

Aziz ve sevgili hemşehri

Büyük inkılâbın günlerce şehit kanile sulanan yurdun samimî hâdimi olan Cümhuriyet Halk Fırkası İstanbul Belediye intihabatında sana şu candan tavsiyede bulunuyor:

Yurdunu seven vatandaş karanlık günlerin hicranını, dünkü mazinin seni esir eden sefaleti düşün ve sana ancak büyük Gazinin izinde yürüyen öz fırkanın yâr olacağını unutma. Onun mücerrep ve temiz namzetlerini tereddütsüz intihap et. Çünkü senin için, yurdun için, inkılâp selâmeti için doğru yol bu yoldur.

C. H. Fırkası

Türk hanımı:

Sana bugün sahip olduğun bütün hakları veren C. Halk F. na reyini ver ve seni daima en yüksek mevkiine ulaştıracak olan bu yoldan şaşma!..

Sultan Hamit !

Tahsin Paşanın Hatıratı..

No: 56

(Tercüme ve iktibas hakkı mahfuzdur.)

Bombacılar nasıl kaçmışlardı ?

Komitacı ermeni ser verdi, sır vermedi ve bir gün, mevkuf bulunduğu yerin aptesanesinde kendini boğdu!

Yıldız sarayına uzaktan bir nazar

Jüres fıtreten anarşist yaratılmış bir adam olduğundan komisyon huzurunda hiçbir hakikatı saklamamış, her şeyi apaçık itiraf etmiştir. Jüres müstebit hükûmetlere ve hükümdarlara esasen isyankâr olduğunu ve kendisine müracaatla müstebit bir hükümdarı öldürmek için muavenetini istedikleri zaman bunu memnuniyetle kabul ettiğini ve elinden gelen yardımı ifadan çekinmediğini söylemişti.

Jüresin zevcesi de bu işte hayli faal bir rol oynamıştır. Vak'ayi ika ettikten sonra arabayı sevk ve idare eden ve Yıldızdaki mahalli mahsusuna kadar getirip makinesini kurmuş olan Yervant, Jorj Tepri, Varşanof, Liparips, Madam Sofi, Mıgırdıç, Matmazel Robina Kayn şekil ve kıyafetlerini tebdil ederek eskiden elde etmiş oldukları salon mürur tezkeresile bir kısmı denizden, bir kısmı karadan firara muvaffak olmuşlardır.

Arabadaki infilâk makinesine konulan maddei nariye ve müştaile en kuvvetli milnitten mamûl olup ihtilâlciler bundan İstanbula yüz kırk sekiz kilo ithaline muvaffak olmuşlardır. Bu milnitin bir kısmı Azap kapısında ve Avusturya hastahanesindeki kalacı Araklin odasında diğer kısmı Beyoğlunda Serkil Doriyan ve Kroker otelinin bodrum ve kuvularında bulunmuştur.

İhtilâlcilerin Osmanlı Bankasını, Tüneli, Serkil Doriyanı, Galata köprüsünü berhava etmek üzere hafriyat yaptıkları komisyonun müşahedatile tesbit olunmuştur.

İhtilâlcilerden tahtı tevkife alınan eşhastan birinin bütün esrara vakıf olduğu ve bu adam söylettirilecek olursa pek çok hakikatların meydana çıkacağı anlaşılmıştı. Komisyon bu Ermeniyi isticvap etti, sıkıştırdı, fakat arzu olunduğu veçhile ifade vermiyordu. Tam mânasile bir komitacı olan bu adam komitanın esrarını vermeğe icbar olunur korkusile ve sır verip sır vermemek için, bir gün mevkuf bulunduğu mahallin aptesanesinde intihar etmiştir.

Bombalı arabayı, Yıldızda camiin dışkapısı karşısına müsadif ve yeni mahalleden gelen yolun müntehasındaki noktaya getirip bırakanlar infilâk makinesini o suretle kurmuşlardı ki sultanHamit, selâmlık dönüşünde mütadı veçhile kendi kullandığı paytonla dış kapıdan tam çıkarken bomba patlıyacak ve Hünkâr bütün rikâpta gidenlerle birlikte berhava olacaktı. Halbuki tesadüfen ogün Sultan Hamit namaz kıldığı mahalden kapıya müntehi koridorda alelusul selâma muntazır bulunan Şeyhülislâm Cemalettin Efendi ile görüşmeğe koyuldu. Bu mülâkat mutattan bir parça fazla sürmüştü. Halbuki hesapça o dakikada Hünkâr arabasile camiin dış kapısı hizasında bulunacaktı. Bundan dolayıdırki bomba patladığı zaman Sultan Hamit arabaya binmek üzere merdivenlere teveccüh etmişti. Bombanın infilâkı Hükârın yüreğinde korku uyadırdı mı uyandırmadı mı Sultan Hamit o anda ne duydu bunu bilemezsem de zahiren pek cesaret gösterdiği kabili inkâr değildir.

Bu aralık Sultan Hamidi sinirlendiren yegâne hadise, bomba patladıktan sonra hasıl olan kargaşalık arasında Arap tabburu efradından birinin şaşkınlıkla hayava bir el silâh atması olmuştu.

İddia olunabilir ki bu hadise Sultan Hamidi daha çok meşgul etmiştir. Çünkü muhafız taburlarının bu tarzda silâhla oynamaları hünkârın hiç hoş görmediği şeylerdendi. Bomba patladıktan ve ilk kargaşalık geçtikten pek az sonra Sultan Hamit ber mutat arabaya bindi, yine kendisi kullanarak askerin ve seyircilerin alkışları arasında Yıldıza doğru ilerledi. Merasim dairesi önünden geçerken süfera tarafından selamlandı. Her vakitki gibi Çitköşkü önünde durarak arabadan indi ve yine her Cuma olduğu gibi sefirleri kabul etti. Sefirlerle o günkü mülâkat hayli uzun sürmüştü. O gün ve ertesi sabah Sadrazam, Vükela, Ülema, Ricali saire Mabeyne gelerek arzı tbrikât ttiler. Avrupa hükûmdarları tarafından da tebrik telgrafları geldi.

Bomba hadisesini müteakip o gün ilk tedbir olmak üzere şimendifer ve vapur ve saire vesaiti nakliyenin derhal durdurularak taharri ettirilmesi emrolundu. Aynı zamanda da tahkikat ifa dilerek fail ve mürettiplerin ele geçirilmesi esbabına tevessül edildi. Yukarda hikâye ettiğim komisyon derhal faaliyete başladı.

Hâdisenin ipucunu o gün başmüddeiumumî ile İstinaf müddeiumumîsi Necmeddin Molla B. ele geçirmişlerdi.

Bu zatler o gün Yıldızdan Beşiktaşa inerken yolda bir lâstik parçası bulmuşlardı. Bu lâstik araba tekerleği lâstiği idi; ancak o güne kadar görülmemiş bir şeydi. Bu ip ucu ile gidilerek mesele temamen meydana çıkarılmış, elde edilen failler bütün hakikatı meydana koymuşlardır.

Mahut Fehim paşa böyle bir fırsatı bittabi kaçırmak istemezdi. Günün birinde o da hünkâra bir jurnal vererek faillerin içerde aranılmasını arzetti. Hadiseyi Ermeni erbabı ihtilâlinin tertip ettikleri en ufak teferrüatma varmcıya kadar sabit olduğu halde Fehim paşanın failleri içerde aramak yolundaki jurnalı bu can yakıcı şımarık adamın mahiyetini iraeye kâfidir. Fehim paşa bu yoldan faaliyete geçerek temini istifade etmeği düşündü ise de jurnalına ehemmiyet veren olmamıştı.

Bomba hadisesinde en mühim rolü oynayan adam Belçikalı (Jures)idi. Bir çok kimselerle beraber bu (Jüres) te idama mahkûm olmuştu. Bir gece Brükselden Yıldıza bir telgraf geldi. Bu telgrafta Jüresin affi istida ediliyordu. Telgraf rica ve tehdit ile karışık bir ifade ile yazılmıştı.

Bu telgraftan sonra Sultan Hamidin oynadığı rol şayanı hayrettir. Hayatına sui kast etmiş, bomba getirip fitili ateşlemiş ve nihayet her şeyi itiraf ederek idama mahkûm olmuş olan bu Jüres idam olunmadı, hapsolunmadı, hattâ mahfuzan hudut haricine de tardolunmadı, bilakis affedildi, hapishane höcresinden Saraya getirildi, Padişahla bilvasıta görüştü, Ermeni komiteleri aleyhine çalışmak ve bunların ahval ve harekâtı hakkında hünkâra malûmat vermek üzere para mukabilinde Sultan Hamidin hizmetine girdi, beş yüz altın harcrah ihsan edilerek Sirkeciden şimendifere bindirildi ve gitti. Sultan Hamidi itlâf etmek için vazife kabul etmiş olan (Jüres) çok geçmeden Sultan Hamidin hafiyeliğini alarak Avrupaya döndü ve hayli hizmet etti.

(Bitmedi)

HARİCÎ HABERLER..

Italyada

Indifa !

Vezü yanardağı gene ateşler ve lâvlar saçmağa başladı !

Civar köyler korku içinde, tehlike var mı ?

NAPOLİ, 3 (A. A.) — Vezuve yanardağının küçük indifaı mahrutunun şimal kaidesinde teraküm etmiş olan lâvlar kraterden taşarak cehennem vadisine doğru inmeğe başlamıştır. Lâv cereyanı 6 metrelik bir genişlikte ilerlemekte ve dakidakikada 4 met. katetmektedir. Ateş fethasının kutru takriben 30 metredir. Volkana civar olan mıntakalar için âcil bir tehlike yoktur.

.LONDRA 4. (A.A) —M. Lloyd George işsizlik buhranıL hakkında M. Mac Donadl'a bir lâyiha verecektir. 6 faslı havi olan bu lâyiha İngilterdeki münakale yollarını, köprüleri, şimdiki halde sıhhî şeraiti haiz olmıyan mahalleleri asrî bir hale koymağa ve telefon servislerini artırmağa matuf bazı tedbirlerden bahsetmektedir.

Hindistanda

Allahabat, 4 (A.A.) — Zabıta tarafndan ilân edilen memuiyete rağmen siyasî mahiyette bir içtima yapan 6000 gönüllü ile zabıta arasında bir çarpışma olduğu Rookee'den bildirilmiştir. Polisler, gönüllülerine üzerine evvelâ sopa ile yürümüşler, sonra ateş açmışlardır. 25 kişi hastaneye yatırılmış, 30 kişi tevkif olunmuştur. Polislerden 2 yaralı vardır.

LONDRA 4 (A.A) — Parlâmento birinci teşrinin 28 inci günü toplanacaktır.

BERLİN 4. (A.A) — M. Bruning fırka reislerile mükâlemelerine devam etmektedir. Başvekil, buhranı hazırın önüne geçmek için sosiyalist fırkasının kendisile birlikte çalışmağa muvafakatini temin etmiştir

Mısır Başvekili

KAHİRE, 4 (A. A.) — Başvekil Sıtkı Paşa nezdine kabul ettiği gazetecilere pek yakında bazı ıslahat yapılacağını söylemiş, kanunu esasînin en mühim ahkâmının ipka edileceğini ve ahaliye verilmiş olan hürriyetlere evvelce olduğu gibi bundan böyle de riayt dileceğini temin tmiştir.

Çinde

Ingiliz düşmanlığı yürüyor!

Vurulan muharrir ölüyor, misyonerlerde kurşuna dizilmiş !

PEKİN, 3. (A.A.) — Çinli şakiler tarafından geçen Temmuziptidasında esir edilmiş olan 2 İngiliz misyoner kadının öldürülmüş olduğu zannedilmektedir. Zira, Kien Yang'dan İngiliz konsolosuna gelen bir haberde bu kadınların şakiler tarafından kurşuna dizilmiş oldukları bildirilmektedir.

TİENTSİN, 3 (A. A.) — Çin şakileri tarafndan öldürülmek istenilmiş olan İngiliz muharrirlerinden M. Putnan Veale ihtizar halindedir. Mumaileyh, Tientsin'de gümrük komiseri bulunmakta idi.

Ingilterede

İmperatorluk konferansı

LONDRA, 3 (A. A.) — İmperatorluk konferansı, Karadağ murahhası M. Moris Dupré'nin idaresi altında bir komite tesis etmiştir. Bu komite hakemlik ve teslihatın tahdidi meselelerinin tetkikine memurdur.

ROMA 4. (A.A) — İtalyan prenseslerinden Jeanne ile Bulgar kıralı Boris resmen nişanlanmışlardır.

VASHİNGTON, 4.(A.A) — M. Hoover ceneral Gouraud'yu kabul etmiştir.

Gandhi'nin 60 ıncı senesi

BOMBAY, 3 (A. A.) — Gandinin doğumunun 60 ıncı yıl dönümü bugün ahalinin ekseriyeti tarafından tes'it edilmiştir.

Miting kaldı !

BARCELONE, 3 (A. A.) - Mülkî vali Macia lehinde akdi mutasavver mitingi menetmiştir. Solidarida ve La Lau gazeteleri tatil edilmiştir.

4 kişi öldü !

PARRİS, 3 (A. A.) — Saint Lazar istasyonunda bir tren kazası olmuş, 4 kişi ölmüştür.

Avusturalaylı tayyareci

RANGOON, 4 (A. A.) — İngiltereye tayyare ile gitmek üzere bir iki gün evvel Rangun'dan hareket etmiş olan Avusturalyalı tayyareci Cunningham, dün akşam üzeri Kyaukpyu civarında yere düşmüştür. Tayyare sakatlanmış, fakat tayyareciye bir şey olmamıştır.

Amerikada

M. Hoover

Nutkunu söylerken komünistler sözünü kesmek istediler !

Reisicümhurun bulunduğu salona hücum !

CLEVELAND, 3 (A. A.) - 6000 kadar komünist M. Hoover Amerika bankerleri cemiyetinin senelik içtimaında nutuk irat etmekte iken salonu iş-

M. Hoover

gale teşebbüs etmişlerdir. Polis bunları dağıtmıştır. Telefat olmadığı gibi vahim yaralî da yoktur.

Nerede medeniyet?

ŞİKAGO, 3 (A. A.) — Bir bankayı soymak teşebbüsüne giriştikleri sırada bir adamı öldürmüş olan iki zencinin elektrikle idamında 3000 kişi hazır bulunmuştur. Meflûç ve veremli olan zencilerden biri ancak 5 dakika nihayetinde ölmüştür. Bu zencinin çekmiş olduğu müthiş ıstırapların manzarası karşısında seyircilrden bir çok kimse baylmıştır.

Koyu Amerikalı

HAVANA, 3 (A. A.) — Kübada reis M. Machado'nun siyaseti hakkında bir takım memnuniyetsizlikler izhar edilmekte ve kendisi kuvvetli Amerikan malî menafiinin bir aleti olmakla itham edilmektedir. Bundan iki gün evvel sokaklarda bir arbede olmuş ve polis ateşe mecbur olduğundan bir kaç talebe yaralanmıştır.

İranda zelzele

TAHRAN, 3 (A. A.) — Zelzelenin Tahranın takriben 40 mil şimalinde kâin Damovent kaplıcaları yakınında büyük hasarlara sebebiyet vermiş olduğu bildirilmektedir.

Giritten 250 aile muhacir daha geliyor

İtalya tabiiyetini kabul etmiş olan türkler de mübadele ediliyor

Bu hususta Türkiye-Yunanistan ve İtalya arasında itilâf hâsıl oldu

Muhtelit mübadele komisyonu reislerinden M. Anderson bugün şehrimize gelecektir.

Mübadele komisyonu bir kaç gün kadar Giride bir memuru mahsus gönderecektir.

Bunun sebebi evvelce Girit adasında İtalya tabiiyetini kabul etmiş 250 Türk ailesi kalmıştı. Bu tabiiyet dolayısile bu 250 aile mübadeleden istisna edilmiş bulunuyorlardı.

Ahiren Türk - Yunan - İtalya hükûmetleri arasında cereyan eden uzun müzakerat neticesinde bu 250 aile Türk tabiiyetine kabul edilmişler ve mübadeleye tâbi tutulmuşlardır.

Komisyonun göndereceği memur — ki ya Saffet veya Rasih B. olacaktır — oradan hicret edecek olan 250 Türk ailesini sureti hususiyede kiralanan bir vapura eşyaları ile beraber irkâp ve doğruca İzmire nakletlirecektir. Bu 250 Türk ailesi Muğlaya iskân edileceklerdir.

Türk heyeti murahhasası Yunan heyeti murahhasasına müracaatla evvelce müttehaz kararlar mucibince bu muhacirlerin eşyayı menkullerini hiç bir itiraz ve müdahaleye meydan kalmadan nakledebilmeleri ve kendilerinden vergi ve resim namile — bakaya olsa bile — hiç bir şey talep olunmaması, noterlerden emlâk kaytıları istenirse derhal verilmesi için mahalline tebligat yapılmasını istemişlerdir. M. Fokas keyfiyeti Hariciye nezaretine bildirerek teshilat iraesini rica etmiştir.

Yunanlıların iade edemiyecekleri çifliklere ait verecekleri tazminat meselesinde yenibir vaziyet tehaddüs etmiştir. Çiftlik-sahipleri çiftliklerinin mesahai sathiyelerinin fazla olduğunu, Yunanlıların istimlâk listesinde ki miktardan fazlasının kendilerine ait bulunmadığı icap ettiğini iddia etmişlerdir. Keyfiyet heyeti umumiyede tezekkür edilecektir.

Son Haberler

Adana çiftçilerine müjde

Bankalar, Maliye Vekilinin telkini ile çiftçiler lehine mühim kararlar aldılar

ANKARA, 4 (A. A.) — Maliye Vekili Beyefendi tarafından davet edilmiş olan Adanada çalışan bankalar mümessilleri zirai buhrandan müteessir olmuş bulunup mezkûr bankalara karşı borçlu olan zürraın nef'ine müteallik tedabiri teemmül etmek üzere Vekili müşarünileyhin nezdinde bugün içtima etmişlerdir.

Bankalar mümessillerince hüsnü kabul edilmiş olan Maliye Vekili Beyin telkinatı üzerine atideki karar ittihaz edilmiştir.

1 — Bankalar mevcudat ve matlûbatı kaçırılmamasını temin etmek için turuku kanuniyeye müracaat haklarını muhafaza etmekle beraber halen tediye ademi kabiliyetleri tahakkuk eden ve vadelerinin hulûlünde taahhütlerinin cümlesini tamamen ifa etmiyecek vaziyette olan hüsnüniyet sahibi zürra borçluların emvali gayri menkulelerini sattırmağa teşebbüs etmiyeceklerdir. Her şahsın vaziyeti hususiyesine ve bankaların tecdidata müteallik nizamatı dahilinde senetler ya kısmen, ya tamamen tecdit edilecektir.

İşbu kararın filî bir surette tatbikini temin için alâkadar mahallî bankalar müdürlerinin prensipi tibarile her hafta içtima etmeleri takarrür etmiştir.

Bu içtimalarda vaziyet itti-haz edilecek tedbir ve lüzum halinde müdüriyeti umumiyelerine vâki olacak telkinat hakkında taatii efkâr edilecektir.

C. H. F. namzetleri kazandılar

ANKARA, 4 (A. A.) — Kastamonu, Bor, Siirt, Niğde Mudanya,Gemlik, Ardahan Poshop İskilip, Demirci, Ayaş, Geypazarıâ Pulatlı,Akçadaf Çekirge, Kartal belediye intihabatı hitam bulmuş ve neticede Cümhuriyet Halk Fırkası namzetleri kazanmışlardır.

Maarif Vekilinin teşekkürü

ANKARA, 4 (A. A.) — Maarif Vekili Esat Beyefendi Ajansımıza atideki mektubu göndermişlerdir:

"Maarif Vekâletine intihap ve tayinim dolayısile iltifatkâr tebrikleri havi aldığım telgraf ve mektuplara kalbî hürmetlerimle teşekkrüratımı takdim ederim.

Maarif Vekili
ESAT

İzmirde üzüm ve incir satışları

İZMİR, 4 (A. A.) — Bugün 19 kuruştan 43 kuruşa kadar 2347 çuval üzüm, ve 10 kuruştan 43 kuruşa kadar 2550 çuval incir satılmıştır.

Eczacılar ile Ticaret odası ihtilâfı

Eczacılar cemiyetile Ticaret Odası arasındaki ihtilâf devam etmektedir.

Eczacılar cemiyeti eczacılar Etibba odalarma kaytılı olduklarından T. Odalarından çıkarılmaları lâzımgeleceğini ileri sürmekte Oda da Odalar talimatnamesinin bu hususta gayet sarih olduğunu söylemekte ve eczanesi olmıyan eczacıları serbest bırakmaktadır.

Bunun üzerine eczacıların hükûmet nezdinde teşebbüsatta bulunacakları haber alınmıştır.

Tapuda tahkikat

İstanbul tapu mühendislerinden bazıları tarafından Kâhtane arazisinin mesahası ésnasında fazla ücret aldıkları tapu idaresince haber alınmış meseleye tapu müfettişleri vazîyet etmişlrdir.

Sabiha Zekeriya H.

Muharrir Sabiha Zekeriya H. da müstakil olarak belediye intihabatı için namzetliğini koymuştur. Sabiha Zekeriya H. (Şehir meclisine namzetliğimi niçin koyuyorum) ünvanı ile bir de beyanname neşretmiştir. Sabiha Zekeriya H. diyor ki:

Sabiha Zekeriya H. — Ben namzetliğimi ne Cümhuriyet Halk Fırkası, ne de Serbest Cümhuriyet Fırkası namına koyuyorum. Müstakil olarak İstanbul şehrinin ekseriyet nüfusunu teşkil eden amele, şehir hududu dahilindeki fakir köylü, küçük esnaf, küçük memuru temsil eden halk namına koyuyorum. Tahakkukuna çalışacağım en birinci şey fakir halkın reyini, otoritesini, iktisadî ve içtimaî haklarını müdafaadır.

Tahir Bey namzetliği kabul etmiyor...

Darülfünun eminleri intihab aym on üçüncü günü yapılacaktır.

Eminlik için namzet gösterilenlerin arasında Hukuk Fakültesi Reisi Tahir Beyin de ismi zikredilmektedir.

Tahir Bey bu hususta şu beyanatta bulunmuştur:

— Birçok arkadaşlarım emanete namzetliğimi koymaklığım için ısrar ettiler. Bundan dolayı çok mütehassis oldum. Fakat vaktimin en mühim kısmını tedrisata hasretmek kararı kat'isindeyim. Zaten fakültenin reisi bulunduğum ve Darülfünun Divanının tabiî azasından olduğum için, bu esas itibariyle Darülfünun işlerile meşgul olacağımdan bahsile bu namzetliğimden affolunmaklığımı arkadaşlarımdan rica ettim, kabul ettiler. Şu hale göre benim artık namzetliğim mevzubahs değildir."

Balıkçılık komisyonu

Dün Ticaret Odasında balıkçılık komisyonu bir içtima yapmıştır.. Bu komisyonda evvelce tetkikine başlanan balıkçılığın teali ve inkişafı çarelerinin tesbitine devam e dilmiştir.

Komisyon yakında mesaisini bitirecek ve bir rapor hazırlıyarak Odaya verecektir.

Talebeye mahsus vapur postaları

Yakın sahillerde işliyen vapurlarda kış tarifesine başlanmıştır.

Vapur şirketleri talebe için muntazam postalar yapmağa karar vermişlerdir.

Şirketihayriye bunun tatbikine başlamış, Seyrisefain ve Haliç te başlıyacaktır.

Dünyanın en güzel şifa yeri

Yalovaya tetkikatta bulunmak üzere gitmiş olan Paris Tıp fakültesi profesörlerinden M. Marsel Labe şehrimize gelmiştir. Mumaileyh yarın darülfünunda bir konferans verecektir. Profesör Yalova için "dünyanın en mükemmel şifa memba" cümlesini kullanmaktadır.

Brezilyada

MONTEVİDEO, 4 A. A. — Brezilyada bir kıyam vukuuna dair hududa yakın yerlerden gelen haberler açıktan açığa mübalâğalı görülmektedir. Meselenin hakikati Rio Grande do Su hükûmeti dahilinde askerlerle polisler arasında bir ihtilâf vaniza çıkmış olmasından ibaretti. 10 kadar kimsenin yaralandığı riyayet olunmaktadır.

HALK ve ESNAF

Şehzade başı mevsimi

İstanbulun geceleri uyanık kalan biricik semti, Teşrin yaklaşınca hususî bir hal alır. Tiyatro salaşlarının kapıları rengârenk ilânlarla süslenip bezenir. Eli çıngıraklı çığırtkanlar, temaşagiran efendileri eğlenceli bir gece geçirmeğe davet ederler.

Şehzadebaşı, şu bir kaç gündenberi uzun süren yaz ataletini üzerinden atmış gibi görünüyor. Sinema kapıları hele Cuma günleri hınca hınç dolmaktadır. Komiki şehirler, biribirlerile rekabet etmeğe başladılar. Bir taraftan meşhur çayhaneler, mevsim tuvaletine koyulmuş bulunuyorlar. Anlaşılıyor ki, Şehzadebaşı, bu sene kendisinden epice bahsettirecek?

Dağ yemişlerinden : Koca yemiş !

Son günlerde mevsim yemişleri arasına kocayemiş te karıştı. Kocayemişini kim bilmez.

Kırmızı rengi ve olgun [illegible], dikenli kabuğile ağızda eriyen bu dağ yemişi, İstanbulda hemen de kıptilerin istifadesine terkedilmiştir. Bunlar, erkenden Büyükdere sırtlarına dağılarak oralarda pek mebzul olan bu yemişlerden sepet sepet toplayıp ilk vapurla şehre indirirler.

Kocayemişi, sonbaharın en son dağ yemişidir.

Avuç açmak san'ati

Bir takım çocukların küçük yaşın dilenciliğe alıştırıldıklarından az sokaklarda yolculara avuç açan, yavrulara rast geliyoruz.

Bunları, dilenciliğe alıştıran, ekseriya ana ve babaları değildir. Böyle küçükleri, kiralayıp halkın merhametinden daha kolay istifade etmek yolunu bulan mürabahacı dilenciler az değildir.

Bunlarla ciddi şekilde mücadele etmek polisin başlıca vazifesi olmalıdır.

Mısırlı oğlu çeşmesi akmıyor

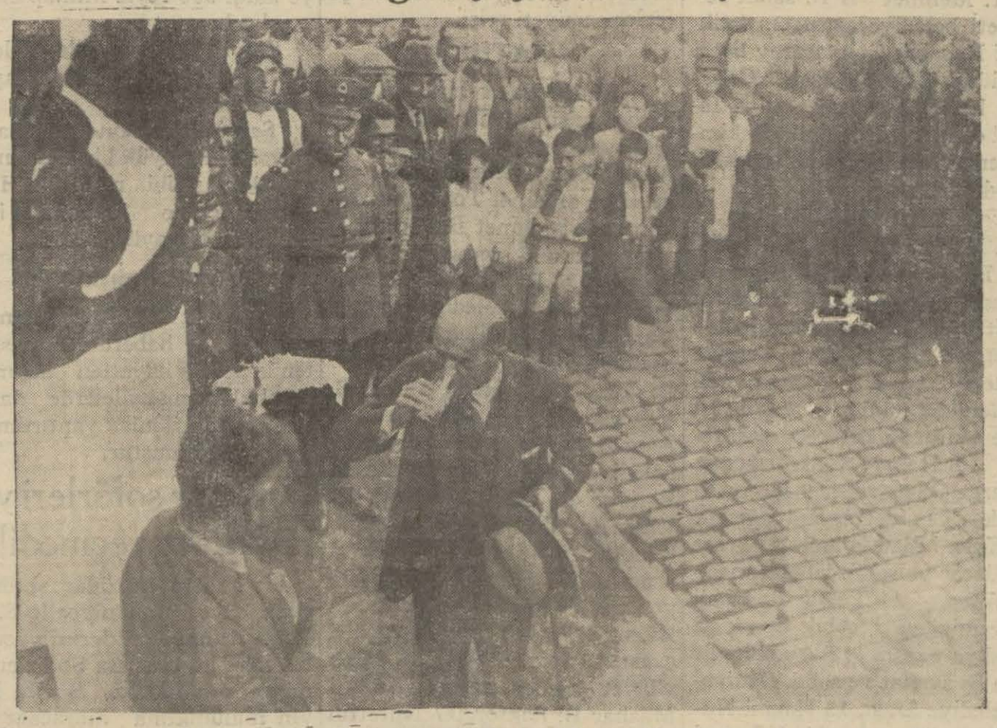

Yapmak, bir muvaffakıyettir. Fakat yapılanı yaşatmak ondan daha büyük bir muvaffakıyettir.

Kayışdağı suyunun Kadıköyüne akıtılması münasebetile yeni yapılan çeşmelerin önünde irat edilen şatafatlı nutukların aksi daha kulaklarımızdadır. Belediye Reisi Muhiddin Beyin çeşmeden bir bardak su doldurarak içişi henüz gözlerimizin önünden gitmedi.

Şimdi, aradan bir ay bile geçmeden işitiyoruz ki küşat resmi bu kadar şaşaalı olan çeşmelerden biri, Mısırlı oğlundaki çeşme, bir kaç gün denberi akmıyormuş. Buna sadece hayret ederiz.

Nasıl bir mâni yüzünden olursa olsun bu çeşmenin akmamasını bir mazeret telâkki edemeyiz.

Alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

Ne kazanıyor ki vergi versin..

Şu adamcağızın seyyar dükkâncığında neler yok!...

Boncukların, tesbihlerin envaından tutun da, katır tırnağına, kundura bağına, ağızlığa ve tesbihe kadar her şey var. Bunların hepsini bir araya toplasan belki beş lira veren bulunmaz.

Bu hırdavatı kimbilir kaç günde, hattâ kaç haftada satacak ve bu satacağı şeylerden kaç para kazanacak? Fakat, resmini görüyorsunuz, o bundan müteessir değildir. Hattâ sigarasını sarmakla meşgul bulunduğuna göre, keyfi de yerindedir.

İstanbul sokaklarında namuskârane ekmek parasını çıkarmak için böyle aza kanaat eder, kimseye muhtaç olmadan geçinir pek çok küçük satıcı vardır.

Hükûmetimiz, bu kabil ayak satıcılarından kazanç vergisi alınmamasını düşünüyor. Bu karar, her halde çok yerindedir. Şimdi siz söyleyin:

Bütün sermayesi bir iki yüz kuruşun içinde olan bu zavallının hangi kazancından vergi alınabilir?

Mektepler açıldıktan sonra..

Bir kaç gün evvel mektepler açıldı. Sokak başlarında kız erkek şen ve neşeli kafileler halinde mektebin yolunu tutan talebelere sık sık tesadüf edilmeğe başlandı. İlk mekteplere bu sene, tehacüm fazladır. Bilhassa, ana sınıfları küçük yaşta çocuklarla dolmuştur.

Sokakta ucuz makarna..

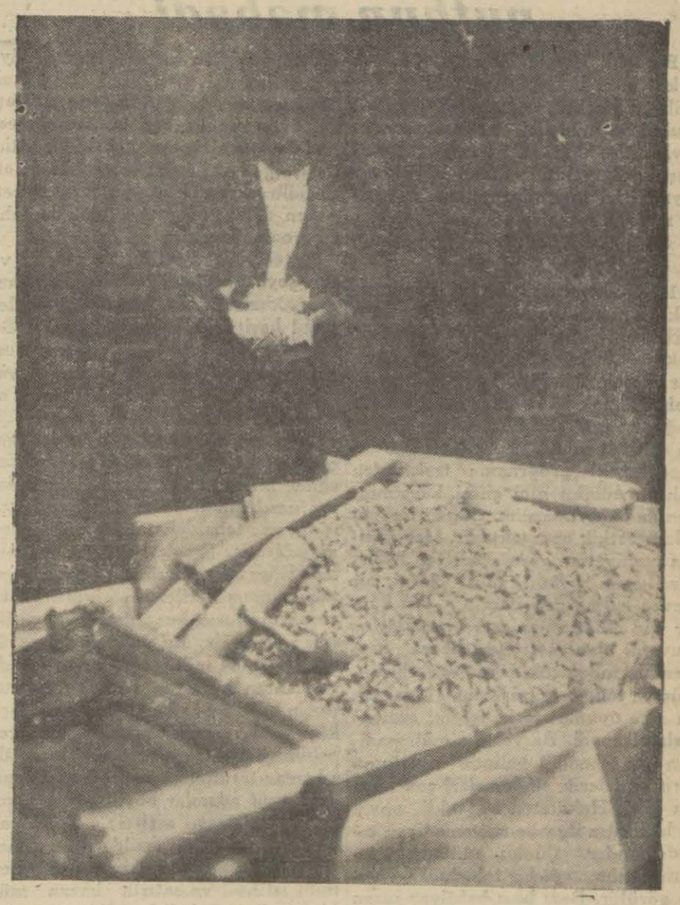

Un fiatleri, inanılmıyacak derecede düşkün olduğu halde makarna fiatlerinde hiç bir değişiklik yoktur. Bakkal dükkânlarında makarna kırkkırk beş kuruş arasında satılıyor.

Ancak son günlerde bazı seyyar makarnacılar türemiştir. Bunlar, işportalar içinde okkası yirmi kuruşa makarna satıyorlar. Anlaşılmıyan nokta, bu makarnaların neden yapılmış olduğudur.

Belediye böyle işportalarda çok ucuza satılan makarnaların terkibini tetkik ettirmelidir.

Bitpazarı önünde...

Bitpazarı önünde; bin bir çeşit şey satılır. Resimde gördükleriniz bakır sahan ve tencere ile, eski kullanılmış elbise satanlardır. Bu kabil eşyanın daima alıcısı bulunur. İstanbulda doğmuş büyümüş bir çok insanlar vardır ki, belki ömürlerinde sırtlarına yeni elbise giymemişlerdir.

Bitpazarı ve Yenicami avlusuna fakir sınıfının bu rağbeti, anlaşılan daha bir çok seneler devam edecektir.

Harik, hayat, kaza ve otomobil sigortalarınızı
Galatada Ünyon hanında kâin ÜNYON SİGORTASINA
Yaptırınız.
Türkiyede bilâ fasıla icrayı muamele etmekte olan
ÜNYON
kumpanyasına bir kere uğramadan sigorta yaptırmayınız.
Telefon: Beyoğlu - 2002

İsmet Paşa, Fethi beye cevap veriyor

Başvekilin Millet Meclisinde irad ettikleri tarihî nutkun mabadi

Başvekil İsmet Paşanın Serbest fırka lideri Fethi Beyin tenkitlerine Millet Meclisinde verdiği müskit mukni ve müdellel cevaplarını muhtevi nutku dün aynen neşre başlamıştık. Başvekilin cidden büyük bir kıymeti haiz olan bu mühim ve tarihi nutkunun mabadini de bugün neşre devam ediyoruz:

Traktör meselesi

1 — Tenkitleriniz takdir olunacak bir manevradır, bir tuzaktır. Eğlenceli olmak için diyorum yoksa dürüst değildir derdim eğer mesele üzerinde samimî olarak izahat almak istedinizse traktörü sor duğunuz gibi çiftçi hayvanını da bana sormalı idiniz. O zaman size diyecektim ki programda traktörden bahsetmediğim gibi çiftçi hayvanından da bahsetmezdim. Çünkü bu meseleler tetkik ounmaktadır. Her ikisinin mahiyetine göre elbette Millet Meclisinde şayanı kabul olacak bir mevzu haline getirilecektir. Biz köyler için elbette onların menfaatine muvafık olan meseleleri liberal olan efendilerinden çok daha evvel düşünmüş ve tetkik etmişizdir. Maahaza bu ince oyunun tesiri ise iki saatten fazla sürmedi. Başvekilin mütemadiyen bir tebeddül halinde olduğunu zarif ifadelerile söylemeleri çok hoşuma gitti. Hakikaten Başvekil ahval ve hâdisatın ilgasile mütemadiyen tebeddül eder. Çünkü mütemadi tekâmül mütemadi bir tebeddül şeklinde görülür. Bazı bazı bahtiyar insanlar vardır ki sür'atle kemale gelirler ve artık değişmek ihtiyacından müstağni kalırlar. Biliyoruz ki Fethi B. o bahtiyarlardandır ve altı sene evvel hattâ yirmisene evvel tanıdığımızdan hiç değişmemişlerdir. Hakikaten bügünkü kadar mükemmel idiler bizim kendileri kadar bahtiyar yaradılmamış olmaklığımızı tabii ve mazur görsünler. (Bravo sesleri alkışlar) Halk fırkasından tazallüm rolü de Halk fırkasına azamî derecede zulüm etmiş olan bir arkadaşın ağzına yakışmaz zannolunurdu. Biz Serbest fırkanın çıkması bir tekâmüldür diyoruz. Mali iktısadî ve dahilî harici politikada o kadar çok ittihamdan sonra millet istırap içindedir ateş içindedir gibi sözlerine karşı sesimizi çıkarmıyoruz, fakat kendileri İzmire gider gitmez ilk söyledikleri nutuklarında inhisarlarla ceplerini dolduran mes'uliyetsizlikten hoşlanan adamlar milletinfaaliyetini inhisarlarla takyit ettikleri için Cümhuriyet güneşi karşısında yüzlerini kapıyacak adamlar gibi söylerler bu yüzden bir çok zavallılarla takyit ettikleri için Cümhuriyet güneşi karşısında yüzlerini kapıyacak adamlar gibi sözler söylüyorlar bu yüzden bir çok zavallılar kıyamet kadar tezahürat yapıyor bugün bizzat Mecliste Halk fırkasını bütün memlekette teşhir etmek için en ufak bir tereddüt göstermiyorlar, gene zulme uğrıyan kendilerin zalim mevkiinde bulunan adamların tecavüz ettikleri fırkayı aksi vaziyette göstermeleri gibi mahirane br manevra gördünüz mü? Fakat bu manevradan fazla bir şeydir, bu hakikatleri tahrif etmek için hakikaten şaşıla kaç bir cesarettir (Bravo sesleri).

İzmir hâdiseleri

Bilmem bir sözüme dikkat ettiniz mi eğer kendisine ve arkadaşlarına itimat edilmiyecekse bu memlekette muhalefet fırkasının teşekkülüne nasıl imkân verilecek, buyuruyorlar. Acayip İzmirde nutuk vererek kendi fikirlerini ve taraftarlarını bir an hakim edince halk fırkası gazetelerinin halk fırkası merkezinin taşlanmasından asla müteessir olmadılar Fakat zannetmiyordum ki muhalefeti de yalnız kendilerine has bir nimet telâkki etsinler. Siz yapmıyabilirsiniz. Fakat bizim fikirlerimizi beğenmiyecek adamlar gene bulunabilir. Serbest münakaşa bayrağı altında bu telâkkiyi yalnız kendilerine inhisar ettirmek istiyen zihniyet nazarı dikkatinizi celbetmiyor mu?. Hüznünüzü tahrik etmiyor mu? Biraz daha geniş olmalarını rica ederim. Bizim gülünç yerlerimizden biri olmak üzre iktısat programımızı belki kendilerine hususî bir sühulet olmak üzre hususî bir surette verdik. Tasrih etmek isterim ki program diye okudukları şey Cümhuriyet Halk fırkasında program olarak henüz tesbit edilmiş değildir. Bununla onun maddelerini müdafaa etmek için haiz olduğum imanın asla zayıflatmak istemem. Resmî ve hakikî bir vaziyeti tesbit etmek için söylüyorum yoksa program halinde Cümhuriyet Halk frkasına bunu ben teklif ettim inanarak, bilerek teklif ettim. Kendilerinin talisiz ve semeresiz müdahalelerine karşı onun maddelerini müdafaa etmek benim için çok kolaydır.

Fethi B. in bedihiyat dedikleri nokta

Bedihiyat dediklerinden işte bir nokta. Hububatta buğday ithali vakidir. En çok ithal olunan ise pirinçtir. Memleketin buğday ve pirinç ihtiyacını temin etmek güç olmamak lâzımdır. İşte bu bedihî noktayı memleketin hariçten buğday ithal etmiyerek geçinmesi meselesini tahakkuk ettirmek için tam yedi sene uğraştık Yedi. senedenberi bu bedihî meseleyi bu memlekette tahakkuk ettirmek, eğer pirinç böyle tahakkuk ettirebilirsek bedihî buldukları bu neticeden dolayı memleket bir kat daha memnun olacaktır.

Zaten fiat ve tatbikatta semere veren şeyler söylendiği zaman etrafında yaldızları sıcak sıcak akan şeyler değil basit görülen maddelerdir. Bu basit maddelerin tahkik ettirilmesi seneler sürer ve bu da ancak iş yapan, iş bilen adamlara müyesser olur. (Bravo sesleri).

Bir uzun demiryolu üzerinde geçen bir tiren katarının kıymetini örnünde bir araba yapmamış bir adama nasıl anlatabilirsiniz. Köylüler çarıklarını tabaklanmamış derilerden giyerlermiş. Bundan şikâyet ediyorlar. Eğer köylülerimize çarıklarını tabaklanmış derilerden giydirmek bize nasip olursa bununla ilânihaye iftihar edeceğiz. Bu memleketin bütün köyünde mühim bir serveti hedrolmaktan kurtaran ve çok tasarruf temin eden bu kadar basit tedbiri her köyde de ayrı ayrı tatbik edip öğrenebilmek için senelerce ve kuvvetli adamlar tarafından uğraşılmak lâzımdır. Zayıf adamlar böyle şeyler yapamazlar (Bravo sesleri). Bedihiyat programından bir madde daha almama müsaade eder misiniz. Vergiler millî istihsal ve satışta bazan mühim tesiratı haizdirler. İktısat ve istihsal noktai nazarından menfi tesiratı haiz olanların tadili hattâ ilgası lâzımdır. Bunu söyliyen biziz ve bunu tahakkuk ettirebilmek için çektiğimiz zahmetleri görüyorsunuz. Daha da çok zahmet çekeceğiz. Programı okumak lûtfunda bulunmuşlar fakat kendilerinin noktai nazarlarının daha evvelden düşünüldüğünü gösteren bu noktaları niçin tebarüz ettirmek lûtfunda bulunmadılar. Arkadaşlarım tekrar etmeliyim ki şimdiye kadar Fethi Beyin beyanatında tetkik noktalarına taallûk eden maddeler işte bahsettiklerimdir. Ben güzel oyunları hakikaten severim ama bu oyunları anlıyan adamların karşısında başladığım noktadan şimdiye kadar iki buçuk saatlık muvakakt bir tesiri haizdir.

Şimdi esas meselelere geçiyorum. Esas meseleler ve fikirler üzerinde konuşmak için Fethi B.ef. aylardanberi karşı karşıya gelmekten muayyen meseleler üzerinde bir an tevakkuf etmekten ihtiraz ediyorum. Fakat elimden kaçamazlar. (Bravo sesleri). Behemehal söyletirim. Muayyen meseleler ve fikirler üzerinde fikir münakaşalarında hangi köşeden kaçsalar öteki köşede mutlak kendilerini yakalıyacağım. (Gülmeler) hükûmetin programını teşrih ederken ötedenberi yalnız bugün değil iki aydanberi dikkat ettim ki tenkitlerini en büyük masraf olarak şimendiferler üzerinde temerküz ettirdiler. Şimendifer üzerinde açtıkları mücadeleden ne perişan ne hazin ricat gösterklerini hatırlamaz mısınız? İlk yapılacak iş değildir dediler ve iddia ettiler ki kabili teahhur idi. Bugün veyahut yarın yapılabilirdi. İspat etmek gayri kabili tehir bir ihtiyaçtır. Başka suretlerle para bularak yapmak kabildi dediler, hiçbir delil bırakmadan kendilerine gösterdim ki devlet hazinesinden başka bir vasıta ile yapmak kabil değildi. Bunların hepsinde mutabık kaldık. Nihayet bula bula buldukları iki üç hat için kısa vadeli müddetle yaptığımız mukavelelerdir. Bu mukavelelerde çok ümit beslediler. Hatamızı ve siyasetimizin yanlışlığını göstermek için Sıvas hatlarını sit namını alan bir Belçika şirketine vermişiz. Pahalı şartlarla vermişiz fakat bu şeraitle dahi şirket gelmemiş bu millet kendilerinin tasavvur ettikleri bir zarara uğramamış. Bu netice gene bizi sitemlerinden kurtarmıyor çünki milet sırf tesadüfi olarak talii sayesinde kurtulmuş ve biz fena bir mukavele yapmak töhmetinden asla kurtulmuyoruz. Bu münasebetle arzedeyim bir şeye daha dikkat ettim Fethi B. bizim programımızı tenkit etmek için bir sene beş sene hattâ tasavvur ve hayallerinin müsaade ettiği kadar geri gelmekte mahzur görmüyorlar. Millet Meclisinde münakaşa olmuş kanunların isabeti tecrübe olunmuş mevzuları hulâsa muhkem bir vaziyet almış olan tedbirleri mazide dahi olsa mevzubahs etmek istiyorlar.

İşte Fethi B.ef. bu bizim hususî imtiyazımızda bütün hayatımızın hesabını böyle her sene birer birer bugünmüş gibi yeniden tetkika vazedebiliriz. Fakat biz ayni salâhiyeti muarızlarımız hakkında kullanmayız ve onlardan kendilerinin en iyi buldukları, en iyi düşündükleri zamanların hesabını sormakla iktifa ederiz. Bizim gibi böyle her sene her muaraza da geçen işlerinin hesabını verebilecek adamlar bulunabilir. Evet efendim. Belçika şirketile yapılan bir muamele tahakkuk etmediği halde dahi onun ithamından kurtulmuyoruz. Hattâ umumî ve alenî beyanatlarında sergüzeştcular ile avantüriye muamele yaptığımızı ortaya koydular. Bilhassa aramızda bulunmıyan üçüncü şahıslar için söz söyliyecekleri vakit biraz ihtiyat etmek insafa muvafık olur. Belçikalılardan kendilerile mukavele yaptığımız adamlar vakıâ taahhütlerini ifa edememek aczinde bulundular. Malî itibarları hiç bir zaman cayi münakaşa olmadı. Çok dostları vardır. Sorarlarsa memleketlerinde nazırlık etmiş, itibar kazanmış ve hattâ bugün dahi itibarı müsellem olan adamlarla muamele yaptığımızı işideceklerdir ve zannederim ki mahcup olacaklardır. Kezalik İsveç mukavelesinde kendilerile temasta bulunduklarımız dahi itibarları söz götürmiyen adamlardır. Memleketlerinin ileri gelen müessesesidirler. Devletleri ve hükûmetleri tarafından sureti mahsusada iyi vatandaş ve itibarları yüksek olduğu hiçbir zaman tereddüt göstermemiştir.

(Mabadi var)

İstanbul belediye intihabı bu sabahtan itibaren başlad

(Başı birinci sahifede)

Rıza B. Mü Erkânıharp Kay. ve sabık Ş. Demiryolları kums., 3. Sait B. esbak Cemiyeti belediye azası, 4 Vehbi B.

BEYKOZ

1. Mehmet A B. sabık cemiyeti belediye azası, 2. Salih Arif B. sabık Galatasaray lisesi müdürü, 3. Sadi B. sabık Cemiyeti belediye azası,4.Seniye İsmail cenanî Hf., 5 Hulki B. kimyager, 6.Salâhaddin B. sabık C. belediye azası.

BEYOĞLU

1. Nakiye Hf., 2. Cevdet Kerim B., 3 Nemli zade Mithat B. Ticaret odası reisi, 4. Sadettin Ferit B. sabık cemiyeti belediye azası, 5 Cafer B., esbak Cemiyeti blediye azası, 6 Muammer B. İş Bankası müdürü, 7 Fortun zade Murat B. Zahireborsası reisi, 8 Hamdi B. Sigortacı ve Ticaret Odası reisi, 9 Necip B. sabık cemiyeti belediye azası, 10 Kara Mustafa zade Ahmet B. tüccar ve sabık vilâyet meclisi âzası, 11 Tevfik B. esbak Şehremini ve sabık Cemiyeti belediye azası, 12 Abdülkadir Ziya B. avukat ve sabık cemiyeti belediye âzası, 13 Nazmi Nuri B. avukt ve İstanbul Sanayi Birliği kâtibi umumîsi, 14 Tevfik Amir B. esbak Şehremini muavinlerinden ve S. C. B. azası, 15 H. Raif B. esbak Şehremini muavinlerinden ve C. B. azası, 16 Mehmet Ali B. sabık Ankara Şehremini muavini ve sabık C. B. az., 17 Mustafa B. esbak Maarif müdürü ve sabık vilâyet meclisi az., 18 Şükrü Âli B. sabık şehremini muavinlerinden, 19 Kâmil B. sabık vilâyet meclisi azası, 20 Etem İzzet B. Milliyet gazetesi yazı işleri müdürü, 21 Haşim B. Elektrik şirketi başmühendisi, 22 Ayşe Remzi Hf., 23 Rıfkı B. sigortacı ve sabık cemiyeti belediye azası 24 Hikmet Pş. sabık Cemiyeti belediye azası, 25 Yusuf Ziya B. sabık vilâyet meclisi azası, 26 Ömer Farukî B. avukat, 27. Rifat Müeyyet B. sabık Cemiyeti belediye azası, 28 Nail Bey eczacı, 29 Mühürdar zade Nuri B. tüccar, 30 Kara Osman zade Suat B. tüccar, 31 Dr. Emin Şükrü B. doktor, 32 Lokantacı Aptullah B., 33 İhsan Namık B. sabık vilâyet meclisi azası, 34 Nazmi B. Bahriye miralay mütekaidi, 35 Senihi B. tüccar, 36 Abdürrezak Şükrü B. Beyoğlu Hilâliahmer reisi, 37 Mithat Cemal B. Noter, 38 Halim B. tüccar ve sabık vilâyet meclisi azası, 39 Kadri B. sabık vilâyet meclisi azası, 40 Ali Rıza B. eczacı, 41 Nail B. Bahriye kaymakam mütekidi, 42 Feyzi Ahmet B. Doktor.

EMİNÖNÜ

1 Rânâ Sani Yaver Hf., 2 Tevfik Salim Pş. Dr., 3 H. Âdil B. sabık vilâyet meclisi âzası, 4 H. Recep B. sabık vilâyet meclisi azası, 5 Sadi B. sabık vilâyet meclisi azası, 6 İhsan Sami B. doktor, 7 Kemal B. sabık vilâyet meclisi azası, 8 Sadettin Rıza B. zahire tüccarı, 9. Kemal Salih B. Cümhuriyet yazı işleri müdürü, 10 Talât B. Miralay mütekaidi [illegible] sabık belediye azası, 11 Pe[illegible]ika Hulûsi Behçet Hf., 12 Reşat [illegible]abık vilâyet meclisi azası fabrikatör, 13 Esat B. avukat eski hâkimlerden, 14 Eczacı Ferit B. sabık vilâyet meclisi azasından, 15 Hilmi B. sabık vilâyet meclisi azası, 16 Hasan Remzi B. sabık vilâyet meclisi azası, 17 Avukat İbrahim B. sabık vilâyet meclisi azası, 18 Muhiddin Pş. sabık vilâyet meclisi azası, 19 Bürhanettin B. tüccar, 20 Nihat B. şoförler cemiyeti reisi.

FATİH

1. Lâtife Bekir Hf. Kadın Birliği reisi, 2 Dr. Hikmet B. sabık vilâyet meclisi âzası, 3 Ahmet Bican B. sabık cemiyeti belediye azası, 4. Topkapılı Hâkim zade Mehmet B. tüccar, 5. İsmail Sıtkı B. cemiyeti belediye azası, 6. Dr. İzzet Kâmil B. sabık cemiyeti belediye azası, 7 Vasfi Raşit B. sabık cemiyeti beeldiye azası, 8. Galip Hakkı B. doktor, 9. Refik Ahmet B. Vakit yazı işleri müdürü, 10 Avni B. avukat sabık cemiyeti belediye azası, 11 Manyasi zade Feridun B. esbak cemiyeti belediye azası, 12 Sadi B. esbak polis müdürü ve sabık V. meclisi azası, 13 Ali Seydi B. sabık vilâyet meclisi azası, 14 Dr. Musa Kâzım B. sabık vilâyet meclisi azası, 15 Fırıncı Şakir B. sabık vilâyet meclisi azası, 16 Ali Mazhar B. doktor, 17 Nurettin Münşi B.,esbak C. belediye azası, 18. Dr. İhsan Arif B. sabık vilâyet meclisi azası, 19 Hulûsi Ertuğrul B. cemiyeti belediye azası, 20 Ali Kâmi B. Darüşşafaka müdürü, 21 Celâl Feyyaz B. a vukat,22 Nüzhet B. avukat, 23 Tevfik B. Ticaret odası muhasebecisi, 24 Emin B. tüccar ve sabık cemiyeti belediye azası.

KADIKÖY

1. Safiye Hüseyin Hf., 2. Selâh Cimcoz B., 3 Cemal B. esbak C. B. azası, bahriye binbaşı mütekaidi, 4 Methi B. sabık cemiyeti belediye azası, 5 Reşat B. sabık cemiyeti belediy azası, 6 Aziz B. sabık cemiyeti belediye azası, 7. Emin B. sabık cemiyeti belediye azası, 8. Azmi B. esbak cemiyeti belediye azası, 9 Ziya Âlim B. tüccar, 10 Asım zade Nuri B. tüccar.

SARIYER

1. Hüsamettin Pş. sabık cemiyeti belediye azası, 2. Sezai B. esbak Şehremini muavini ve sabık C.B.azası, 3 Amca Tevfik B. sabık cemiyeti belediye azası, 4 Aziz B. avukat, 5 Ali B. eshabı emlâktan, 6. Salâhattin B. sabık cemiyeti belediye azası.

ÜSKÜDAR

1. Celâl B. sabık cemiyeti belediye azası, 2. İsmail Şevket B. avukat ve sabık cemiyeti belediye azası, 3 Vehbi B. sabık cemiyeti belediye azası, 4 Hasip B. A. Hisarı sabık belediye müdürü, 5. Dr. Hâzım Pş. sabık cemiyeti belediye azası, 6 Cemil B. sabık cemiyeti belediye azası, 7 Muharrem Nail B. avukat, 8 Yusuf Nuri B. avukat.

Bug ün nerelerde intihap var?

İntihabın bugün takip edeceği seyre göre Eminönü kazasında Hocapaşa, Hobyar, Şeyh Mehmet Geylânî, Çelebioğlu Alâettin mahalleleri, Fatih kazasında Mollaşeref, Kirmasti, Şeh resmî, İskenderpaşa, Hocaüvez, Sinanağa, Sofular, Muratpaşa, Hasan Halife, Hüsambey, Muhtesip İskender, Keçecikarabaş, Hatice Sultan, Mimar Sinan, kazasında Kemankeş, Hacı Hilmi, Müeyyet zade, Yenicami, Arapcamii, Emekyemez, Berek zade, Şahkulu mahalleleri, Sarıyer kazasında Rumelifeneri, Saripçe, R. kavağı, Sarıyer, Maden, mahalleleri, Beykoz kazasında Koçallu, Ömerli, Sırapınar, Hüseyinli, Polonez köy ve mahalleleri; Üsküdar kazasında Çakırcı Hasan Paşa, İhsaniye, Selimiye, Ayazma, İmrahor, Ahmetçelebi, Hamza Fatih, Salacık, Sinanpaşa, Tavaşi Hasanağa, mahalleleri, Adalar kazasında Büyükada Kadıköy kazasında Osmanağa, İkbaliye mahalleleri; Bakırköy kazasında Şamlar, Ayayorgi İkiteller köyleri rey vereceklerdir. İntihap yedi gün süreceğine göre diğer mahallât ahalisi de müteakıp günlerde sırasile rey verecek lerdir.

Mülhakat intihabatı da peyderpey bitmektedir.

Kratal kazasında

Bu meyanda dün de Kartal intihabı bitmiş ve Cümhuriyet Halk Fırkası namzetleri 50 reye karşı 550 reyle intihap olunmuşlardır.

Silivri, Maltepe, Şile, Yalova intihabatı da bugünlerde başlamak üzeredir.

Şehrimiz halkında intihaba iştirak için büyük bir alâka mevcut olduğu gibi reyini de Halk Fırkası lehine kullanmak için derin bir temayül vardır.

Davul çalınacak

İntihabat ile halkın tamamile alâkadar ve haberdar olmasını temin için Vilâyetten kaymakamlıklara mahallelerde davul çaldırılarak ilânlar yaptırılması tamim olunmuştur.

Üsküdar şoförleri yeni fırkaya geçmediler

Bir gazete Üsküdar şoförlerinin heyeti umumiyesile S. C. F. ya iltihak ettiklerini yazmıştır. Dün bu hususta Şoförler cemiyeti erkânından Senihi Beyin malûmatına müracaat ettik, dedi ki:

— Değil heyeti umumiye hattâ bir tek şoför bile iltihak etmiş değildir. Bu iddia da benim Serbest fırkaya geçtiğim iddiasına benzer. Yarın Kadıköyünde ve Üsküdarda intihap başlıyacaktır. Bu iddianın nekadar boş olduğunu da bu intihap gösterecektir, çünkü bir tek şoför reyini Serbest fırka lehine istimal etmiyecektir.

S. C. F. propagandacıları benim fırkalarına iltihak ettiğimi söyliyerek reylerini serbest fırkaya vermelerini şoförlere tavsiye ediyorlarmış.

Bugün bütün şoför arkadaşlara haber gönderdim ve Halk Fırkasından ayrılmadığımı bildirdim ve reylerini Halk Fırkası namına istimal etmelerini rica ettim.

Karşı taraf ne yapıyor?

Serbest Cümhuriyet Fırkası lideri Ali Fethi ve merkez ocağı âzasından Erzurum meb'usu Tahsin Beyler dün sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmişlerdir.

Fethi Beyi Haydarpaşada sadece İstanbul meb'usu Haydar, Necmettin Molla Beylerle bazı akrabası karşılamıştır.

Fethi B. bu zevatla birlikte, Şirketihayriyenin Cümhuriyet muşu ile köprünün Galata tarafına gelmiş ve oradan bir otomobile binerek fırkasının İstanbul şubesinin bulunduğu Nazlıhana gitmiştir.

Fethi B. Nazlıhanda bir saat kadar kalarak fırka arkadaşlarile görüşmüş, belediye intihabatı ve teşkilât hazırlıklarını büyük bir alâka ile sormuş fakat, meyus bir cevap almıştır.

Ankaradan yorgun bir halde gelen Fethi B. bu temasları müteakıp Büyükderedeki ikametgâhına giderek istirahat etmiştir.

Serbest fırka lideri, Haydarpaşada kendisini gören bazı gazetecilerin Meclis müzakeratı hakkındaki suallerinden asabileşmiş ve hiç bir şey söylemek istememiştir.

Fethi B., her yerde olduğu gibi İstanbul intihabatında da Halk Fırkasının kazancağını nazarı itibara almış ve tereddüt içinde kalmış olmalı ki bu hususta da şakkışefe etmemiştir.

Son dakikaya kadar namzet bulamıyorlardı

Serbest Cümhuriyet Fırkası İstanbul belediye namzet listesini ancak dün geç vakit matbuata verebilmiştir.

Bunun sebebi, fırkanın namzetliklerini temin etmek için müracaat ettiği kadın erkek bir çok maruf zevattan ret cevabı alması dolayısile müşkül vaziyete düşmesi ve listenin müteaddit defalar tadiline lüzum hâsıl olmasıdır.

Yeni fırka, şöhretlerinden istifade etmek istediği zevatı listeye ithale muvaffak olamayınca tanınmamış, gayrimaruf, kudret ve şahsiyetleri meçhul bazı kimselere müracaate mecbur ve muztar kalmıştır.

Serbest fırka intihap mücadelesi için bilhassa kadın propagandacılardan mürekkep bir heyet teşkil etmiştir.

Bu heyet azalrı semt semt dolaşarak bir takım konferanslar vermek suretile propaganda yapmaktadır. Heyete Suat Derviş ve Nezihe Muhiddin H. lar da dahildir.

Bundan başka müderris İsmail Hakkı B. de Bakırköyde ve diğer bazı mıntakalarda konferanslar verecektir.

Fırka beyannameler dağıtmak suretile de halk arasında propaganda yapmaktadır. Her yerde Halk Fırkasının kazanması üezirne yeni fırkadan eski balâ pervaz iddialar kayp ve yerine tereddüt ve endişe hâkim olmuş gibidir.

Yarın şehrimize gelmesi beklenen yeni fırka merkez ocağı azasından Nuri ve Ağaoğlu Ahmet Beylerin iştirakile umumî içtima akti muhtemeldir.

Fethi Bey intihabatın neticesine kadar şehrimize kalacaktır.

Maamafih buradaki ikametini Meclis açılıncıya kadar temdit etmesi de muhtemeldir.

Yeni fırknın namzetleri

Serbest fırkanın İstanbul namzetleri şunlardır:

BEYKOZ KAZASI (HİSAR)

Asaf Bey - Şirketi Hayriye Başkâtibi, Mütercim zade İsmail Hakkı B., Hulûsi B., Hisardan zahire taciri, Nuri B. Çengelköyünden İzmir Başmühendisi esbakı, Osman B. avukat, Ahmet B çiftçi .Beykozlu,

BEYAZİT KAZASI

Suat Derviş H., Halil B. Müze Müdürü, Şerif Ali zade Murat B. sabık Antalya mebusu, Derviş zade Hasan Fehmi B., Nuri B. Borsa acentası, Urfalı Mahmut Kâmil B., Tahsin Ziya B. esbak Tokat mebusu, Hasan B. Meto zade keresteci, Berç Keresteciyan Ef. sabık Osmanlı bankası müdürü, Kurşuncu zade Edip B. Haydar B. yorgancı, mobilyeci, döşemeci cemiyeti reisi. Halil B. Nakliyat şirketi sahibi, Suat B. noter muavini, Hayri B. esbak Mec. umumî azasından, Sedat B. bankacı, İzzet B. Fazıl Hakkı B., Kasım B., Halepli Oğlu Yuvan Ef. kabzımal, Hantalzade Hasan B.,

KADIKÖY KAZASI

Operatör Cemil Pş., Hasan Tosun B. mütekait miralay, Cemal B. esbak Divanı Muhasebat müddeiumumîsi, Doktor Nazif B. sabık belediye müdürü, Nazmi Duhani B. tüccardan, Muammer Salih B. avukat, Sami B. ashabı emlâkten, Hami B. eshabı emlâkten, Nuri B. tüccardan, Lion Ziver B. avukat.

SARIYER KAZASI

Saffet B. sabık Hilâliahmer başkâtibi, Tavil zade Hafız Hüseyin B. tüccardan, Soysallı oğlu Suphi Burdur mebusu esbakı, Cemil Halkalı Ziraat mektebi sabık m[illegible]mi, Tahir Celâl B. tüccardan, H[illegible]mî zade Nuri B. tüccardan.

BEYOĞLU KAZASI

Makbule Hf., Nezihe Muhittin Mehmet Ali B. esbak şehremini[illegible]ya Molla B. Avukat, Mimar V[illegible] B., Ebubekir Hazim B. sabık N[illegible] mebusu, Doktor salâhattin Talâ[illegible] Kadri B. esbak şehremaneti h[illegible]fenniye müdürü, Nuri B. esbak[illegible]manlı bankası meclisi idare az[illegible]dan, Yusuf Ziya B. Hukuk müdd[illegible]lerinden, Orhan Mithat B. av[illegible] Ahmet Rüstem B. esbak Vaşin[illegible]sefiri, Sadi Riza B. avukat, Or[illegible]dis Ef. esbak mebus, Panciri B[illegible]bak Os. bankası müdürü, Marko[illegible]um Ef. avukat, Avram Naum [illegible] avukat Cemal Oğuz B. vilâyet [illegible]mî meclisi azası, İsmet B. Düy[illegible]umumiye müfettişlerinden, Esat[illegible]ri B. mütekaidini askeriyeden, [illegible] B. Tekirdağ ticaret odası reisi, [illegible]mi B fabrikatör, Vegleri Ef. s[illegible] Sisam Beyi, Pantazidis Ef. Ru[illegible]por kulüpleri reisi, Hikmet B. [illegible]kat, Dr. Necmettin B., Vehit B[illegible]bak ticaret müsteşarı, Cemal B. [illegible]car. Arpacıoğlu Nikolaki Ef., He[illegible] B. esbak sefaret başkâtibi, Dr. [illegible]çük Rifat B., Kadri B. sabık R[illegible]mat müfettişlerinden, Ziya Şaki[illegible] muharrir. Moralı zade Nail B. S[illegible]vuş B. tüccar Kazancıyan B., Be[illegible] zade Tevfik B., Kaymakam Şem[illegible]tin B. bahriye mütekaitlerinden, [illegible]seyin B. çiftçi, Bereketzade Ek[illegible] B. avukat, Aşır Efendizade Kâm[illegible] Sadık B. avukat

ADALAR KAZASI

Ali Riza B. Mahkemei Temyiz[illegible]bak reisi, Avni B. Rum mektebi [illegible]allimlerinden.

FATİH KAZASI

Lûtfi Simavi B.

Nuri Ahmet B. esbak şehremaneti muhasebecisi, Hüsnü B. esbak[illegible]onya valisi Mustafa Hayri B. av[illegible] Arif Oruç B. Yarın gazetesi baş[illegible]harriri İbrahim B şehremaneti [illegible] heyeti fenniye müdürü., Meh[illegible] Bahri B. kunduracılar mümes[illegible] Hüsamettin B. mavnacılar mümes[illegible]li, Osman B. kömür tüccarı, Asım [illegible]mülga M. mebusan başkâtibi, Ya[illegible]zade Hasan B., İbrahim Halil B [illegible]zacı, Hayri B Ankara şehreman[illegible] müdürü sabıkı, İbrahim İzzet B. [illegible]bık İstanbul varidat müdürü, Hü[illegible] B. sabık maliye tahakkuk müfett[illegible]rinden, Dr. Edip Kâmil B. Sami [illegible] Balatta fabrikatör, İdris Ef. celep[illegible]ciri, Hilmi B. sabık posta telgraf [illegible] Muhittin B., Ayvansaray değirm[illegible] müdür muavini, Haydar B. mütek[illegible]idini askeriyeden, Yani Volos [illegible] fabrikatör, Aziz Avni B. ziraatçı, Kâmil B. tüccar.

ÜSKÜDAR KAZASI

Ali Naki B. sabık jandarma a[illegible] kumandanı, Nazım B. mütekaid[illegible] askeriyeden, Kâzım B. sabık cemi[illegible]ti belediye asasından, Kenan B. sa[illegible] meclisi umumî azasından, Besim [illegible] avukat. Ali Nazif B. Emin B. t[illegible]cardan, Ali Ntku B

BAKIRKÖY KAZASI

Galip Kemali B, Moskova s[illegible] sabıkı, Ali B, lokantacı, Baha B, [illegible]bak adliye müsteşarı. Süleyman Fethi B, mülga dahiliye nezareti [illegible]yeti teftişiye reisi.

Nafıa Vekâletinden:

Kapalı zarfla münakasası icra edilerek ihale edilememesi[illegible] binaen 5 teşrinievvel 930 pazar günü pazarlıkla mubayaa edil[illegible]ceği ilân edilmiş olan su işleri levazımının şartname veçhile b[illegible] ay zarfında Avrupadan celp ve teslimi kabil olamıyacağı düşün[illegible]lerek pazarlıkla alınmasından sarfı nazar edilmiştir. Kapalı z[illegible] usulü ile alınmasına karar verilen bu eşya ve levazıma ait mün[illegible] kasa şartnamesi Sondaj levazımı ayrı diğer levazım dahi a[illegible] münakasaya konulmak üzere tebdil ve bunlardan Sondaj makin[illegible]leri için 3 ay diğer levazım için de 2 ay teslim müddeti kab[illegible] edilmiştir. Münakasa, Nafıa Vekâletinde müteşekkil komisyonda [illegible] kânunuevvel 930 tarihine musadif pazartesi saat 14 de yapılacak[illegible]

Yeni şartnameler Ankarada Zat İşleri Müdürlüğünden İst[illegible] bulda Nafıa Baş Mühendisliğinden meccanen alınacaktır. Münak[illegible] saya iştirâk edecekler, Teminat mektubuyla Ticaret odasında m[illegible] kayyet olduklarına dair vesikalarını bir zarfa ve şartname dair[illegible] sinde tanzim edecekleri teklif mektuplarını da diğer bir zarfa [illegible] bunların hepsini üçüncü bir zarf derununa koyup üzerina han[illegible] münakasaya ait olduğunu ve teklif sahibinin isim ve adreslerini y[illegible] zacaklardır. Teklif zarflarının münakasa icrası saatından evv[illegible] komisyona verilmesi lâzımdır.

Fırıncı Esnafına

İstanbul Ticaret Müdürlüğünden:

İstanbul fırıncılar cemiyetinin idare heyeti intihabı 8-10-930 çarşamba günü Karaköy'de Havyar hanında 22 No. da kâin cemiyet merkezinde yapılacağı ve saat 10 dan 16 ya kadar intihaba devam edileceği alâkadarana ilân olunur.

İstanbul üçüncü icra memurluğundan:

Bir borcun temini istifası için rehnedilmiş olan 38/5 KIREN sikletinde toz penbe renginde kıymetdar bir tek İNCİ açık artırma suretiyle teşrinievvelin dokuzuncu perşenbe günü Sandal bedesteninde saat on üçten on beşe kadar satılacakur taliplerinin mahallinde hazır bulunacak memuruna müracaatları ilân olunur.

Beyoğlu Sulh Mahkemesi D[illegible] düncü Hukuk Hâkimliğinden:

Beyoğlunda Bursa sokağında [illegible] numaralı madam Katina Yuvanide[illegible] pansiyonunda sakin ve İstanbul [illegible] Galatada Çinili Rıhtım hanında iki[illegible] katta 15 numarada Hugo Stin[illegible] müessesesi Türkiye mümessilliği m[illegible] murlarından iken 21 ağustos 19[illegible] tarihinde İngiliz hastahanesinde ve[illegible] eden beyaz ruslardan Bazil Oberd[illegible] Efendiye ait muhtelif ve külliye[illegible] mıkdarda eski pullarla iki tak[illegible] elbis sandal bedestanında açık art[illegible] suretiyle satılacağından talip olan[illegible]rın 9 teşrinievvel 1930 perşem[illegible] günü saat 14 de mahallerinde h[illegible] bulunmaları lüzumu ilân olunur.

Müterakim oktruvalar ihtilâfı kökünden halledilmiştir

Vilâyette

Yol vergisi

İkinci taksitler de tahsil ediliyor

Yol parasını vermiyenler fi'len çalıştırılıyor

Yol vergisinin birinci taksiti tahsil olunmuştur. Vergiyi vermiyenler de yollara gönderilerek bilfiil çalıştırılmaktadır.

Verginin ikinci taksitinin de tahsiline başlanmıştır

Defterdar Şefik Bey

Defterdar Şefik Bey bugün Ankaradan şehrimize gelecektir.

Asım Beyin teftişi

Müskirat İnhisarı umumî müdürü Asım Bey, dün Kabataşta inşaası hitam bulmakta olan asrî depolar ile başmüdürlük binasını tetkik etmiştir. Bundan sonra da Mecidiye köyü civarında inşa edilmekte olan şarap ve likör fabrikasının inşaatını tetkik ederek inşaatın tesrii hakkında lâzımgelen emirleri vermiştir. Fabrikanın kânunusani nihayetine doğru bitmesi muhtemeldir. Fabrikanın yeri çok güzel olduğu gibi bina son sistemdir. Ayrıca mütehassısın ikameti ve çalışması için kübik tarzda bir bina da inşa olunmaktadır.

Gazi Hz.

Bütün emlâkini Halk Fırkasına verdiler

Anadolu refikimiz Ankaradan şu malûmatı almıştır:

"Reisicümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretlerinin kendilerine millet tarafından hediye edilmiş bütün evleri ve sahibi bulundukları emlâk, arazi ve çiftlikleri büyük Halk Fırkası kongresinde fırkaya bahşettikleri malûmdur.

Ahiren haber aldığımıza nazaran Gazi Hazretleri fırkalarına karşı gösterdikleri bu eseri teveccühü, bu evlerin arazi ve çiftliklerin Halk Fırkasına devri muamelei kanuniyesinin ifa ve ikmalini emretmek suretile tesbit buyurmuşlardır. Büyük Gazi Hazretlerinin bu emirleri mucibince kendilerine halk tarafından hediye edilen ev, arazi ve çiftliklerin tapuları C. H. Fırkası namına resmen kayit ve devredilmiştir.

Necmettin Bey avdet etti

Kilyosta yapılacak tahlisiye istasiyonunun yerini tayin etmek üzere Kilyosa gitmiş olan müdiri umumî Necmettin Bey şehrimize avdet etmiştir. İstasiyon için yer tayin edilmiştir.

Bir ihtilâf

Bir müteahhitle Rıhtım şirketi arasında bir ihtilâf çıkmıştır. Mesele şudur:

Şirkete ait bir duba tamir ve yerine vazedilirken müteahhit tarafından hasara uğratılmıştır hasar on bin lira raddelerinde tahmin edilmektedir. Fakat dubanın bu ikinci masrafını müteahhit üzerine almamaktadır. Tahlisiye müdiri umumîsi Necmettin B. bu meseleyi halletmek üzere hakem tayin edilmiştir. İhtilâf henüz intaç edilmemiştir.

M. Marcel Labbé

Paris Tıp fakültesi üstatlarından Profesör Marsel Labe, refikasile ve Profesör Akil Muhtar Beyin refakatinde, çarşamba günü Yalovaya gitmişti. Profesörü Yalovada Sadullah B.le kaplıca doktorları karşılamış, her tarafı gezdirmişlerdir.

Marsel Labe asrî tesisatı ve şaireyi fevkalâde beğenmiş, kaplıcanın hatıra defterine de şu cümleleri yazmıştır:

— Tabiatın hususî bir itina ile yarattığı zannolunan Yalova asırlar görmüş ve şifalı sularını tarihin çok eski zamanlardan beri sitayişle yadettiği — bu itibarla çok yaşlı — bir kaplıcadır. Ben bu çok yaşlı gence, yeni Yalovaya güzel bir âti temenni ederim.„

Asrî tiyatro

Projenin ihzarına teşebbüs edildi

Alman grupu bu işi 6 ayda bitirecek

Şehrimizde inşa edilecek asrî tiyatro, hâl ve saire için belediye ile Alman grupu arasında kat'î mukavelenin imzası üzerine bu baptaki projeler hazırlanmağa başlanmıştır.

Tiyatro binasının Tepebaşında yaplıması takarrür etmiştir. Projeler altı aya kadar bitmiş olacaktır.

Limanda vesaiti nakliyenin tanzimi

Seyrisefer merkezi, şimdiye kadar yalnız otomobil gibi kara vesaitile meşgul idi. Halbuki nakliye vesaiti yalnız bundan ibaret değildir. Deniz vesaiti de sıkı bir intizama tâbi tutulacaktır.

Bunun için seyrisefer merkezi, liman içinde çalışan kayık, sandal ve saire gibi vesaitin seyrisefer tarafından nasıl idare ve kontrol edileceğine dair bir proje hazırlıyacaktır. Bu vazifelerin deniz ticaret müdiriyeti ile seyrisefer merkezn arasında nasıl taksim edileceği bu projede gösterilecektir.

Kabristanların ıslahı

Yeni teşkil edilen kabristanlar müdürlüğü, evkaftan kabristanları devir almağa başlamıştır.

İstanbuldaki kabristanların bir kısmı metruktur, bazılarına da ölü gömülmektedir.

Bundan başka şahıslar elinde hususî kabristanlar olduğu gibi doğrudan doğruya evkafa merbut mezarlıklar da vardır. Kabristanlar belediyece teselüm edildikten sonra bunların tâbi olacağı şartlar tanzim edilecektir. Bu suretle bazı kabristanlar kaldırılacak, bazıları tanzim edilecek, bazı yerlerde de yeni kabristanlar açılacaktır.

Adliye vekili

Dün sabah Ankaradan geldi

Dişlerini tedavi için burada on gün kalacak

Adliye Vekili Yusuf Kemal B. dün sabahki ekspresle şehrimize gelmiştir.

Yusuf Kemal Bey, şehrimize dişlerini tedavi ettirmek için geldiğini ve on gün kadar kaldıktan sonra Ankaraya avdet edeceğini söylemiş ve şunları ilâve etmiştir:

— Yapacağımız şeyleri programımızda izah ettik. Buna ilâve edecek yeni bir şey yoktur.

Seyahatim hususî mahiyettedir. Maamafih bu seyahatten bilistifade Adliyeyi ziyaret edeceğim. Adliyede şimdilik tebeddülât mevzubahs değildir.

Irak fevkalâde komiseri geldi

İngilterenin Irak fevkalâde komiseri Sir Hembers dünkü ekspresle Londradan şehrimize gelmiştir.

Sir Hembers bu akşamki ekspresle Ankaraya gidecek ve hükûmetle temas decektir.

Radyonun kabloları aşırılmış

Dün bir hırsız Radyo şirketinin Osmaniye istasyonuna giden kurşun kablolarını kesip çalmıştır.

Radyo şirketi derhal tamir için faaliyete geçmiş ise de neşriyat zamanına kadar ikmal ettirememiş ve bu yüzden akşam neşriyat yapılamamıştır.

Fen işleri müdürlüğü

Eski Emniyet sandığı binasının isticarı meselesinde belediye ile Emniyet sandığı anlaşamadığından Fen işleri müdürlüğünün Beyazıt belediye dairesi binasına nakline karar verilmiştir

Oktruva

İhtilâf kökünden hal ve fasledildi

Belediyenin kararı fabrikatörleri memnun etti

İstanbul belediyesile Sanayi birliği arasında oktruva resmi etrafında ötedenberi devam eden ihtilâf esasından halledilmiştir. Bilhassa müterakim oktruva resminin tahsili meselesi Türk sanayi erbabı lehine çok iyi bir şekilde halledilmiştir.

Bu anlaşma hakkında Millî Sanayi Birliği kâtibi umumîsi Nazmi Nuri Bey bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

— İstanbul erbabı sanayii oktruva hakkında cereyan eden müzakereler neticesinde ittihaz edilen mukarrerattan fazlasile memnundur. Sanayii kısmen yeni inkişafa başlıyan bir yerde takyit edici avamil onun inkişafına daima mânidir. Erbabı sanayiin şimdiye kadar vaki olan şikâyetleri muhik görülerek nazarı dikkate alınmış ve yeniden ihzar edilen oktruva talimatnamesi üçüncü maddesi vücude getirilmiştir.

Bu madde şudur; (Şehir hududu dahilinde imal ve istihsal edilen eşyanın tarife mucibince tâbi olduğu resimden mevaddı iptidaiyesi tekabül eden miktarı alınır. Bakıyesi şehir sanayiine yardım için mükelleflere prim olmak üzre tahakkukattan tenzil ve mevaddı iptidaiye ile mevaddı mamulesine tarifede muharrer resimleri müsavi olduğu halde resim üçte bir miktarı alınır ve bakıyesi prim olarak tahakkukattan alınır.

Bu maddeye nazaran erbabı sanayiin belediye tarafından himayesi temin edilmiş olmaktadır.

Geçen senelere ait oktruva borcuna gelince, belediye erbabı sanayii himaye maksadile öteden beri yaptığımız temennileri kabul ile mamulâtın yüzde kırkını ihracat, % yirmisini fire ve zayiat kabul ederek yüzde yirmisini de senei atiyeye terketmeyi kabul etmiştir. Mütebaki yüzde yirmi üç senede ve üç müsavi taksitte alınacaktır. Bu tahsilâtın erbabı sanayii tazyik etmemesi için fabrikaların çalışma mevsimindealınması muvafık görülmüştür.

Trikotajların içtimaı

İstanbul trikotaj fabrikatörleri bugün sanayi birliğinde bir içtima yapacaklardır. Bu içtimada trikotaj fabrikaları arasında son günlerde gittikçe artangayri meşru rekabet mevzubahs edilecektir. İçtimada bilhassa fabrikalar arasında müteahassıs usta kapmak meselesi görüşülecektir. Fabrikatörler bu işte bilhassa usta alan bir Musevî tacirden şikâyetçidirler.

Abdülkadir Beye takdirname

Oktruva tadilâtında gösterdiği büyük gayretten dolayı Cemiyeti belediye idare encümeni mazbata muharriri Abdülkadir Beye karşı, şehrimizdeki sanayi erbabından sanayi birliğine 59 imza ile şu teşekkürname gönderilmiştir:

Sanayi Birliğine:

Memleket sanayiine menfi tesirat ika eden amiller meyanında zikredilebilen oktruva resminin ağırlığı hakkında sepkeden müracaatlerimiz nazarı dikkate alınarak sanayii himaye edici bir tarife ihzarı hususunda Cemiyeti umumiyei belediye idare encümeni mazbata muharriri Abdülkadir Ziya Beyin gösterdiği alâkaya İstanbul erbabı sanayiinin müteşekkir bulunduğunun tebliğini bilhassa rica olunur efendim.

Varşova sefareti

Varşova sefaretine tayini takarrür eden Tokat meb'usu Şevki B. dün sabah Ankaradan şehrimize gelmiştir.

Mahkemelerde

Beraet

"Yarın„ davası dün nakzen görüldü

Arif Oruç ve Şemseddin Beyler beraet ettiler

Dün sabah Ağırceza mahkemesinde Yarın gazetesi sahibi Arif Oruç ve muharrir Şemseddin B. lerin temyizce nakzolunan davalarına bakıldı.

Arif Oruç ve Şemseddin B. ler mahkemede hazır bulunuyorlardı.

Maznunların vekili Ruhi B. de orada bulunuyordu. Evvelce temyiz mahkemesinin, verilen karara ait nakız ilâmı okundu.

Evvelce verilen kararda, Şemseddin B. in Arif Oruç B. in tevkifinden sonra Yarın'da neşrettiği "Bizi menedemzsiniz!„ yazısı hükûmetin manevî şahsiyetini tahkir mahiyetinde görülmüştü. Diğer taraftan Arif Oruç B. de "yirmi bin memur açıkta kalacağına ve B. M. Meclisinin mühim vak'alara sahne olacağına dair gazetesinde çıkan iki telgraftan dolayı, müheyyiç neşriyat maddesinden iki aya mahkûm olmuştu.

İlâmın okunmasından sonra, müddeiumumî Cemil B., nakza ittibaı istemiètir. Maznunların vekili Etem Ruhi B. de nakza ittibaı istemiştir.

Evvelâ nakza ittiba edilmiş ve müddeiumumînin mütaleası sorulmuştur.

Müddeiumumî nakız mucibince Arif Oruç ve Şemseddin B. lerin beraetlerini istemiştir.

Müddeiumumînin talebinden sonra mahkeme heyeti müzakereye çkilmiş ve bilâhare nakız ve talep mucibince beraet kararı verilmiştir.

Şemseddin B. tahliye olunmuştur.

Eminönü merkezindeki darp hâdisesi davası

Vaktile, Sirkecide bir otel müsteciri Sait ve şeriki Ali Ekber Ef.ler Eminönü polis merkezinde dövülmüşler ve mezkûr merkez serkomiseri Fahri, muavin Osman, taharri memuru Mustafa Ef. ler darp ve işkence cürmünden maznun olarak mahkemeye verilmişlerdi.

Dünkü muhakemede, celbolunan bazı şahitler dinlenilmiştir.

Eminönü merkezi ikinci komiseri Hüseyin Hulûsi Ef. şu suretle şehadette bulunmuştur:

— Ben o sırada karakoldaydım. Yukardan feryat duydum Muavine gitmesini söyledim. Badehu gördüm ki bu ikisi, Sait ve Ali Ekber Ef. ler, topallıyarak ve ağlıyarak yukardan indiler. Kanaatim, bunların dövüldüğü noktasındadır".

Muavin Osman Ef., şahidin ifadesine karşı aralarında münakaşa geçtiğini, aralarında şahsî münaferet olduğunu, binaenaleyh Hulûsi Ef. nin şehadetini kabul etmiyeceğini söylemiştir.

Muhakeme diğer üç şahidin celbi için başka bir güne kalmıştır.

İki şoför tevkif edildi

Şoför Kemal ve Suat isminde iki şahıs, dün Ağırcezada, ırza taarruz cürmü ile maznun ve gayri mevkuf olarak muhakeme edilmişlerdir.

Şoför Kemal ve Suat bundan bir müddet evvel, Recep ve İsmail ismindeki diğer iki arkadaşile birlikte bir gün rasgeldikleri iki kızı otomobillerine almışlar ve Hacı Osman bayırında "benzin bitti!„ diye otomobili durdurmuşlar, kızları indirerek insafsızca ırzlarına geçmişlerdi.

Dün, mahkemede gayri mevkuf olarak bulunan Kemal ve Suadin tevkiflerine karar verilmiş ve her ikisi tevkif olunmuştur.

İki şoför bu vaziyet karşısında şaşalamışlar ve:

"— Otomobilimiz yol üzerinde kaldı!„ diye ayak diremişlerdir.

Bunun üzerine yol üzerinde kalan otomobil içeriye alınmış, bilâhare sahibine teslim olunmuştur.

Bir muhtelis tevkif edildi

Anadolu sigorta kumpanyası muhasebesinde bulunan Haydar Behçet B. in 2000 liraya yakın bir parayı ihtilâs ettiği kumpanyaca görülmüş ve hakkında tanzim olunan tahkikat evrakı müddeiumumîliğe, ordan da dördüncü müstantikliğe verilmiştir.

Dördüncü müstantiklik, Haydar Behçet Beyi celbetmişve isticvap ettikten sonra tevkifine lüzum görülmüştür. Haydar B. tevkifaneye sevkolunmuştur.

Tahkikat devam ediyor.

Poliste

Bir intihar

Bir ihtiyar kendisini astı ve öldü

İntiharın sebebi fakru zarurettir

Samatyada Ağa hamamında oturan 70 yaşlarında Andriya dün kendini iple asmak suretile intihar etmiştir. Ailesine bıraktığı mektupta zaruretten intihar ettiğini bildirmiştir.

Dinkü r tar

1 — Vezirhanı arkasında oturan sarraf Mehmet Ali B. in evine giren hırsız (2) altın saat, elmas iğne ve bir gramofon çalmıştır.

2 — Beşiktaşta köprülü hamam arkasında oturan Selim Efendinin evine hırsız girmiş, öteberi çalmıştır.

3 — Kırlangıç vapuru tayfasından Mehmet Ef. Balıkpazarında bir birahanede rakı içerken cebinden (25) lirası çalın-

4 — Kadıköylü İbrahim Ef. nin Sirkecide tramvayda saati çalınmıştır.

Küstah bir esrarkeş

Esrarkeş Raif Şehremininde mahallede bağrıp çağırınca muhtar nasihat etmiş o da bir elsilâh atınca yakalanmıştır.

Cer vakaları

1 — Büyükdereli Bedros bir alacak meselesinden kavga ettiği arkadaşı Viçini ustura ile yüzünden yaralamıştır.

2 — Tophanede amele Nuri amele Mehmedi biçakla arkasından yaralamıştır. Sebebi belli değildir.

Osman Paşa Mektebinin mühürü

Osmanpaşa orta mektebinin mühürü meçhul bir kimse tarafından çalınmıştır.

Zorla davet olur mu?

Karagümrükte kebapçı Osman Ef. nin evindeki düğüne çağırılmadıklarından muğber olan Osman ve Mehmet tabanca çektiklerinden yakalanmışlardır.

Nişan yüzünden

İstinyede outran Muammer Ef. Zehra H. ile nışanlanmakta iken bunu çekemiyen Neşet Ali ve Yusuf gece Muammer Ef. nin önünü keserek silâhla tehdit etmişler ve evine de tehdit mektubu göndermişelrdir.

12 okka kaçak rakı

Arnavutköy iskelesinde Bekir isminde biri 12 okka rakıyı kaçırırken yakalanmış, rakı müsadere edilmiştir.

Orta köyde yangın

Ortaköyde oturan tütün amelesinden Nuri Ef. nin evinden yangın çıkmış, söndürülmüştür.

Tapu baş memurları

İstanbul, Beyoğlu Üsküdar kazalarile yeni kazalara taksim edilecek tapu memurları vazifelerine başladıktan sonra baş memurlarla başkâtiplerin vaziyeti ne olacağı ve bu üç kaza başmurile başkâtiplerine ne gibi bir ünvan verileceği tapu umum müdürlüğünden sorulmuştur.

Ekonomi

Mensucat

Fabrikatörlerin birleşmesi teklif olundu

Fakat dünkü içtimada karar verilmedi

Mensucat fabrikatörleri dün Ticaret Odasında bir içtima yapmışlardır.

Bu içtimada Oda tarafından teklif edilen ittihat meselesi görüşülmüştür.

Fabrikatörler arasında bir ittihat tesisi için evvelâ küçük sermayelerin küçük fabrikaların birleşmesi lüzumu öne sürülmüştür.

Dünkü müzakerat bu nokta üzerinde cereyan etmiştir.

Kambiyo fiatleri

Dün Borsada İngiliz lirası 1030 kuruşta açılmış ve ayni fiatte kapanmıştır.

Liret 9,02; Altın 919 kuruştan muamele görmüştür.

Birinci tebliğ

İstanbul menkulkıymetler ve kambiyo borsası ve Osmanlı Bankası komiserliğinden:

27 Eylûl 1930 tarih ve 1726 numaralı kanunun mevkii mer'iyete vaz'ından itibaren 2 Teşrinievvel 1930 tarihine müsadif Perşembe günü akşamına kadar İstanbulda Bankalar konsorsiyomu tarafından Osmanlı Bankasına (110,500) yüz on bin beş yüz İngiliz lirası çek olarak teslim olunmuş ve bunun mükabilinde ihtiyat evrakı nakdiyeden (1,138,182) bir milyon yüz otuz sekiz bin yüz seksen iki lira mevkii tedavüle vazedilmiş olduğu mezkûr kanunun ikinci maddesine tevfikan Maliye Vekâleti namına tebliğ ve ilân olunur.

Kambiyo Borsası

İsterlin	1030—	Leva	65 —,25
Dolor	0,47 —,23	Şilling	3 35,—
Frank	12 00,02	Mark	1 98,75
Liret	9 00,02	Ley	79 —,45
Drahmi	36 —,49	Dinar	26 —,70
Frank	2 43,25	Koron	15—,90

İkmal imtihanları

İlk mekteplerde ikmal imtihanlarına 15 T. evvelde başlanacak ve bir hafta devam edecektir.

Ziraat müsteşarı

Bir müddettenberi Avrupada bir tetkik seyahati yapan Ziraat müsteşarı İhsan Abidin B. dünkü ekspresl Macaristandan şehrimize avdet etmiştir.

Esnaf cemiyetleri talimatnamesi

Esnaf cemiyetleri talimatnamesinin tadili için müracaatlar çoğalmıştır. Bazı esnaf cemiyetleri talimatnamenin değiştirilmesi için İktısat Vekâletine müracaat etmişlerdir.

Liman işleri

Hamdi Bey dün Ankaradan geldi

Liman tarifesinin tezyidi asla varit değil

Uzun müddettenberi Ankarada bulunan Liman şirketi müdürü Hamdi B. dün şehrimize avdet etmiştir.

Liman şirketi meclisi idaresi dün içtima ederek Hamdi Beyin Ankarada yaptığı teşebbüsat hakkında verdiği izahatı dinlemiştir.

Hamdi B. dün bu seyahati ve Ankarada yaptığı teşebbüsat hakkında bir muharririmize şu izahatı vermiştir:

— Ankarada, biliyorsunuz ki bir kaç içtima yaptık. Liman ücretlerinin nasıl alındığı, ne gibi ücretler olduğu, ve limanın şekli idaresi hakkında hükûmete izahat verdim. Bumeyanda dizbarko ücretleri de mevzuu bahs oldu.

Liman ücretlerinin tezyidi mevzuu bahs bile değildir. Tenziline gelince, o da bir tarife meselesidir, ki zamanı glince tarife komisyonu karar verir.

Limanın ve inhisarın şekline gelince; bu İsmet Pş. Hz. nin nutuklarile taayyün etmiştir.„

Kâzım Pş.

Dün Ankaradan Istanbula geldi

Büyük Millet Meclisi reisi Kâzım Paşa dün hususî bir vagonla şehrimize gelmişlerdir.

Reis Paşa istasyonda vali, polis müdürü, Halk Fırkası müfettişi ve sair erkânı hükûmet tarafından karşılanmıştır.

Kâzım Paşa bir motörle doğruca Dolmabahçe sarayındaki dairei mahsusalarına gitmişler ve akşam geç vakte kadar dairelerinde istirahat buyurmuşlardır.

Tütün bayilerine ihtar

Tütün inhisarı idaresi mülhakattaki bazı bayilere ihtarname göndermiştir. Bu bayiler en fazla sürüm yaptıkları sigaraları bulundurmakta ve diğer nevi sigaraları satmamaktadırlar. Herhangi bir sigarayı istiyen müşteriye o neviden satmak mecburiyetinde olduklarından bu hususta ihtarat yapılmıştır.

Pertevniyal lisesi

Aksarayda yeni yapılan Pertevniyal lisesine ilâveten bir cimnastikhane yaptırılacaktır. Bu hususta İstanbul on beşinci ilk mektebin salonu model ittihaz edilecektir. Cimnastik salonunun üst katı kütüphane olacaktır. Lisenin münhal olan riyaziye muallimliklerine Haydar Niyazi ve Talha Kemal B. ler tayin edilmiştir.

Dünyanın en büyük adamı Gazi Hz.dir

Sabık İtalya hariciye nazırı M. Sforzanın mühim bir eseri

İtalyanın sabık hariciye nazırı Kont Sforza ahiren hatıratını neşretti. Kont Sforza bu pek mühim eserinde bu devrin büyük adamlarından bahsederken yeni Avrupayı kuran rical arasında yalnız bir büyük reculü devlet bulunduğunu, bu büyük adamın da Gazi Hz. olduğunu kaydetmektedir. Kont Sforza eserinde Lenin, Musolini, Pilsduski, Venizelos, Poincare, Pahiten, Llyd George, Gürzon ve mareşal Foçtan ayrı ayrı bahsetmekte, bu ricalin büyük birer adam olmadıkları neticesine varmaktadır.

Kont Sforza diyor ki: "Lenin orijinal olmağa çalıştığı zaman çocuk gibidir. Tıpkı bir Alman mektep hocasına benzer. Sforzaya göre Stalin bayağı ve soğuk kanlı bir gürcüdür. Pilsudski Donkişota benziyor. Musolini de öyle bir adamdır ki Faşist fırkasına hazmedilmemiş hayide ve çocukça bir program vermiştir. İtalyan devlet adamı bu ricali ayrı ayrı tenkit ederek herbirine birer numara verdikten sonra yeni dünyayı yapanlar arasında yegâne büyük adamın Gazi Mustafa Kemal olduğunu söylüyor.

.'Mustafa Kemal" diyor 'Mazi ve mazinin şamatalı ve manasız mirasile alâkasını kesmek cesaretini göstermiştir. Bu itibarla Gazi Mustafa Kemal muvaffak olmuş bir devlet adamı ve büyük bir reistir."

Fikir, Mizah, Edebiyat, San'at

Milliyet

Asrın umdesi "Milliyet" tir.

5 TEŞRİNİEVVEL 1930

İDAREHANE — Ankara caddesi No: 100 Telgraf adresi: Milliyet, İstanbul.

Telefon numaraları:

İstanbul 3911, 3912, 3913

ABONE ÜCRETLERİ

G	Türkiye için	Hariç için
3 aylığı	400 kuruş	800 kuruş
6 „	750 „	1400 „
12 „	1400 „	2700 „

Gelen evrak geri verilmez

Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur. Gazete ve matbaaya ait işler için müdiriyete müracaat edilir.

Gazetemiz ilânların mes'uliyetini kabul etmez.

Bugünkü hava

Dün en çok hararet 13, en az 10 derece idi. Bugün ruzgâr poyraz esecek hava bulutlu olacaktır.

Mektepliler müsabakası

İsmet Paşa kabinesi

73 üncü hafta birinciliğini kazanan Galatasary lisesinden 1371 No: Nejat Kemal B. in yazısı şudur:

Bu haftanın en mühim haberi İsmet Paşa Hz. nin 2 Teşrinievvelde Mecliste yeni kabinenin programını okumasıdır.

İsmet Paşa programında diyok ki:

"Hükûmetin takip edeceği siyaset umumî ve ana hatlarile uzun senelerden beri takip olunan hatların ayni olacaktır. Dahilde bu umumî siyasetin ifadesi Cümhuriyet icabatının mütemadî bir tekâmül takip etmesi, vatandaşın huzur ve emniyetinin çalışmakla inkişaf etmek gayelerinin engelden masun bulunması, vatanın, milletin hissî ve içtimaî birliğinin muhafaza ve takviye edilmesidir.,,

İRTİHAL

Kesriye eşrafından ve Darülâceze hastanesi ettıbbasından Doktor Reşat Beyin pederi Hüseyin Cafer B. eceli mev'udu ile irtihali dârı baka eylemiştir. Cenazesi bugün saat on bir buçukta Divanyolunda Binbir direkte eczane sokağındaki 12 numaralı hanesinden kaldırılarak Beyazıt camii şerifinde cenaze namazi badel'eda Topkapıda Merkez efendideki makberei mahsusasına defnedilecektir. Mevlâ rahmet eyliye.

Yüksek Mektepler Mübayaat komisyonundan:

Dumlupınar Yatı mektebi için **2 teşrinievvel 1930 perşembe günü** kapalı zarfla ihalesi ilân edilen kundura malzemesi, taliplerin teklif ettikleri fiat haddi itidalde görülmediğinden 6 teşrinievvel 1930 pazartesi günü saat 16 da pazarlık suretile ihale edilecektir. Talipler, Fındıklıda Yüksek Mektepler mübayaat komisyonuna müracaatları.

ZAYİ — 1927-1928 senei dersiyesinde Selçuk Hatun kız orta mektebinden almış olduğum tasdiknameyi zayi ettim. Yenisini çıkartacağımdan eskisinin hükmü olmayacaktır. 101 Sabahat

Matbuat hatıralarım

Ahmet İhsan

Mahmut Şevket Paşanin katli — Sinop sürgünleri — Belediyeden istifa

1913 senesi Haziranının ikinci günü İstanbul, çok çirkin ve felâketli bir siyasî cinayet görmüştü.

O gün saat 11,5 ta sadrazam Mahmut Şevket Paşa otomobillerile Beyazıttan geçerken otomobilin bir cenazeye rasgelerek durduğu zamanda atılan kurşunlarla katledilmiş, yanındaki yaveri İbrahim Bey de ayni suretle öldürülmüştü.

Bu cinayet İttihatçıların Babıâli baskını günü Babıâli koridorunda Harbiye Nazırı Nazım Paşanın katli vak'asına bir mukabele idi. Birinciyi yapanlar memleketin rahatına ve tarihî haysiyetine nasıl el uzatmışlarsa ikinci cinayeti yapanlar da daha acık lı izler bırakmışlardır

1908 inkılâbında ilân edilen hürriyet ve serbestî 1909 senesi 31 Martındaki ihtilâlden sonra tahdit edile edile idarei örfiyelerle hayalî bir hale gelmişti 1913 Haziranının Beyazıt cinayeti beş sene evvelki meşrutiyet ve hürriyet ilânı mefhumlarını, denilebilir ki, bütün bütün sakat etmişti İttihat hükûmeti kendilerine yapılan bu sui kasttan haklı bir kuvvet ve cesaret alarak İstanbulda dehşet siyasetini kurmuştu.

Cinayet yapanlar aranılıp cezaları verilmek üzere tutulurken bu fikre şu da, bu da taraftardır... Diye bir vapur dolusu adam tevkif ettiler. Bunların çoğu memleketin münevverleri idi. Hepsini birden Bahri — Cedit vapurile Sinoba sürdüler.

Artık matbuat, içtima, ve kelâmın serbestisi ortada kalmamıştı. Abdülhamit devrinde Yıldızdaki Hamidiye camisinin önünde bir gün patlatılan bomba behane edilerek yapılan şiddetler, 1913 Haziranı cinayetinde daha kuvvetli ve daha merhametsiz olarak tatbik ediliyordu.

O tarihte, Abdülhamit devrindeki gazetelerle 1913 matbuatının arasında fark kalmamıştı; ve bu tazyik siyaseti gitgide yayılarak keyfî idareye yol açtığı için büyük bir inkılâbın candan taraftarı olanlar kararan istikbale bakıp için için ağlıyorlardı. İttihat hükûmeti sorgusuz yürüyordu.

1909 dan beri keyfî bir surette devam ettirilen idarei örfiyeleri ve sui istimalleri görüp (Hanı yağma) ve (Doksanbeşe doğru) manzumelerini yazan Tevfik Fikretin bu şikâyetleri nin ne kadar haklı olduğunu münevverler anlıyordu. Ve denebilir ki son vak'alardan sonra Fikretin ismi ve mevkii çok yükseliyordu (*).

Garip bir tesadüf eseri olarak o zaman sade Serveti Fünuncu değil, Beyoğlu belediye reisi idim. Bu sıfatla hükûmet mahfillerile temasım daha fazla idi. Gittikçe artan fena şeyler beni memuriyetten kaçmağa sevkediyordu. Fakat meslekim olan matbuatta da can kalmamıştı.

1913 ün Haziran cinayetini işliyenler yüksek ve ayak takımı olarak 30 kişi kadardı. Bunlardan yirmi dördü Divanı Harpçe idama mahkûm oldu. Bu yirmi dördün on ikisi memleket haricine kaçmışlardı. Diğer on ikisi 18 Haziran Salı günü Beyazıt Meydanında asıldı. Asılanlar içinde Damat Salih Paşa, Miralay Fuat Bey, yüzbaşı Kâzım, Muhip, Ziya, Topal Tevfik ve daha bir takımları vardı.

Prens Sabahaddin, Şerif Paşa, Reşit Bey, Gümülcüneli İsmail ve daha bir kaç tanesi kaçanlar arasında idi.

Mahmut Şevket Paşanın katlinden sonra kabineyi Sait Halim Paşa teşkil etti. İttihadın en maruf çehreleri bu kabinenin içinde idi. Bundan evvelki makalemde yazdığım üzere İttihadın kabinede bulunan büyükleri ve İstanbul muhafızlığı yapan Cemal Paşa belediye işlerinde bize kolaylık veriyorlardı.

Şehremini Cemil Paşanın izin alarak Avrupada bir ufak seyahat yapması üzerine Şehremanetine Polis müdürü Bedri Beyi vekâleten getirdiler Bedri Bey derhal merkezin arzularını yerine getirmek, yani Şehremaneti dairesini şehir işlerile iştigalden ziyade siyasetçi olmağa başlattı.

Artık benim Beyoğlundaki belediyede hiç şevkim kalmamıştı. Merkeziyet usulü yaptılar. Her şeyi merkezden sormak lâzım geliyordu. Belediyecilik vazifelerinden olan sıhhate, umrana, sokakların rahat işlemesine müteallik hiç bir işi serbesçe yapabilmek imkânı kalmamıştı.

Gazetelerle, filân belediye müdürü istifa edecekmiş, falan azil olunacakmış.... gibi Bedri Beyin yazdırdığı havadisler çıkmağa başladı.

1914 sonbaharındaki gazetelerden birinde benim de azil olunacağıma dair havadis okudum ve Bedri Beyi görmek için Polis müdürlüğüne gittim. Aramızda şöyle bir muhavere oldu:

— Beyefendi. Benim azil olunacağımı bugünkü gazetelerde okudum, doğru mudur?

— Haberim yok, gazete havadisi!

— O halde tekzip ediniz. Çünkü vazife ifasına bu gibi haberler mânidir.

— Tekzibe ne lüzum var?!

— O halde ben istifa ederim.

Dedim ve masasından bir kâğıt alıp derhal istifamı yazdım, önüne bıraktım. Bu istifa ile ömrümde ilk girdiğim resmî bir vazifeden on üç ay bulunduktan sonra ayrılmış oldum, matbaama döndüm.

Beyoğlu belediye müdürlüğü zamanına ait hatıralar arasında bir tanesi bende iyi tesirler bırakmıştır. O da Paristen ilk defa olarak İstanbula gelen tayyareci Dokur (Daucourt) un istikbalinde bulunarak tayyare ile İstanbul üzerinde cevelânımdır.

Dokur 1913 Teşrinisanisi içinde İstanbula geldi. Şehir namına bu adamı ben istikbal ettim. Mösyö Dokurun tayyaresi, tayyareciliğin ilk eserlerinden ve tabiatile çok iptidaî idi. O zaman tayyareye binmek fevkalâde hareketlerden idi. Malûmdurki tayyarecilik büyük muharebe zamanında terakki etmiş ve ondan sonra şimdiki neticeler elde edilmiştir. Havada gezmek, hava yolu ile devriâlem yapmak pek sade işler sırasına girmiştir. Dokur'un tayyaresi Fransadan Londraya 1912 bidayetinde Manşı geçerek giden Bileryo'dan sonra en cesur bir tayyareci idi. Paristen hava yolu ile İstanbula gelişi fevkalâde bir vak'a sayılıyordu.

Mösyö Dokur tayyaresini bize gösterdikten sonra bana mânidar bakarak:

— Belediye reisi Efendi! Daireniz havadan görmek ister misiniz?

Dedi ve ben de bindim. İstanbulun üzerinde bir cevelân yaparak avdet ettik. Ama korkmadan desem yalan söylemiş olurum. Tayyareyi idare eden Dokur bir delikten ibaret olan tayyare içinde arka tarafta, ve ben misafir önde oturuyorduk. Eski tayyareler böyle kullanılırdı.

Müthiş bir gürültü, sert bir rüzgâr, fena benzin ve hint yağı kokuları içinde yükseldik. İstanbulu yukardan seyrettim. Beyazıt meydanındaki adamların karınca gibi yerde yürüdüklerini gördüğüm zaman bana çok tuhaf hisler verdi. Ben bu hisleri iki sene evvel, 1911 de, Almanya seyahatine gittiğimiz zaman Kont Zepelinle beraber balona binip Konstans gölünde uçtuğumuz zaman da hâsıl etmiştim. Fakat arada büyük farklar vardı.

Zepelin balonu havaya yükselmiş bir tıramvay arabasına benziyordu, içinde geziliyordu. Dokurun tayyaresi ise bir ufak kutu idi.

İstanbul cevelânımı bitirip Yeşilköyde tarlaya indiğimiz zaman geniş bir nefes aldım.

Medeniyet âlemi havada, deniz altında, yer altında yürüyor, durmuyor. Bu âlemin yürüyüşü yanında çok geride kaldığımız için yeni nesillerin bizlere nisbetle yüz kat fazla çalışmasını söylemeğe lüzum kalmaz.

1914 ün 23 Kânunusanisi Türk irfan ve matbuat hayatına acıklı bir gün olmuştur. O gün Recai zade Ekrem Beyi ebedî yatağına yatırdık. Ben büyük hocamdan dinmez göz yaşlarile ayrıldım. Serveti — Fünun yetim kaldı.

Serveti Fünunun 1183 numaralı 23 Kânunusani tarihli nüshası üstada hasrolunmuştur. Oradaki makalemden bazı parçaları alıyorum Matbuat hatıralarımın Üstad Ekreme ithaf olunmuş, olan birinci cildinde yazdıklarımla Recai zade Ekremin Serveti Fünun hayatına olan tesirini anlatmıştım. Birinci cilde müracaat olunursa edebiyat tarihimizin mühim bir safhası hakkında tenevvür edilmiş olur. İşte nüshai mahsusadaki parçalar:

Ekrem Bey irtihal eyledi, Serveti Fünun yetim kaldı, Evet, Ekrem Bey Serveti Fünunun hakikî bir babası idi. Onun cenahı irşat ve himayeti gazetemizin bidayeti mevcudiyetindenberi üzerine açılmıştı; Serveti Fünun Ekrem Beyin nuru irfanile doğmuş, onun irşat ve himayetile kuvvetlenmiş ve yaşamıştı. Şimdi Serveti Fünun elemnak, giryenak bir yetimdir, matemdedir.

Memlekette edebî ve fennî bir gazete tesisini bende uyandıran his ve emel, 1299 — 1384 tarihinde üstadı merhumun gayet sevdiği Mektebi Mülkiyedeki rahlei tedrisinde hâsıl olmuştu: Bugün gaybubeti ebediyesi için yandığım, aşladığım hazreti Ekremin o zamanki genç dimağlarımıza ilka eylediği teceddüt hisleri o kadar kuvvetli idi ki o tesirden azade kalmak kabil değildi: Sonraları üstat merhumun bir birini velyeden eserleri bu teceddüt ateşini daima tazeliyor, alevlendiriyordu.

Merhumu muazzama karşı derin bir ihtiram besliyerek vazifei neşriyesinde devam eden gazetemiz onu kalben tebcil ve tazimden bir an hali kalmıyordu; hissiyatı tazimkâranesini her an izhara amade olan Serveti Fünun bir vesileyi 1311 de buldu. O zaman mahut Baba Tahir "Malûmat,, ını neşrediyor; her tarafa tecavüz ettiği gibi Ekrem Beyin henüz intişar etmiş olan "Şemsa,, sına dahi çatmıştı. Bu hareketi hakkında yazdığımız bir fıkra üstadı Mükerremin bir iltifatnamesine mazhariyetimizi temin eyledi.

Üstadı muhteremin "Serveti Fünun,, ile rabıtası bu mektupla başlamıştı; o tarihten itibaren gazetemizin tealisini cidden arzu buyurdular; kendi şakirtlerinden Tevfik Fikret Beyefendiyi bize intisap ettirip riyaseti tahririyeyi ona tevdi ettiler. İşte Serveti Fününun tarihî olan devrei edebiyesi üstadı merhumun eseridir.

AHMET İHSAN

(*) Tevfik Fikretin (doksan beşe doğru) şiirinin intişarı üzerine İttihatçıların yardakçı kısmından olan gazeteler büyük şaire her fırsatta hücum ederlerdi.

Tercümanı Hakikat 1910 kışında çok ileri gittiği için Serveti—Fünun ile matbaamızda kurulan Fecri—Ati Hey'eti ateşli bir mukabele yapmıştı.

Bu mukabele 26 Kânunuevvel (326 - 1910) tarihli ve 1079 numaralı gazetemizde vardır. Mukabele benim, merhum Mahmut Sadıkın, müderris Köprülü zade Fuadın, meb'us Fazıl Ahmedin ve çok muhterem Hamdullah Suphinin imzalarını taşıyordu. Bu nüshada (Doksan Beşe doğru) manzumesini de basmıştık. Bu.. nüshamız çıktığı zaman büyük şairden aşağıki telgrafı almıştık:

Rumelihisarından:

20 Kânunusani 327

Deraliyede Babıâli karşısında Serveti Fünun idaresinde Ahmet İhsan Beyefendiye ve vesateti lûtufkârile Serveti Fünun ailei muhteremesine:

Pek âlicenap olan tezahüratı samimiyetinize teşekkür ederim. Keşke arada şahsı hakirim mevzu olmasaydı da müdafaai hak için ben de sizinle hem his ve pür heyecan haykırabileydim.

TEVFİK FİKRET

Sinema ve tiyatrolar:

İs. B. Darülbedayi temsilleri

İSTANBUL BELEDİYESİ DARÜLBEDAYİ

Bu akşam saat 21,30 da

TOPAZ

4 perde

Tercüme edenler: İ. Galip, H. Rasim

Geçen seneki gibi salı akşamları muallim ve talebelere, çarşamba akşamları üniformalı zabitana ve cumartesi akşamları umuma tenzilât vardır.

CEMAL SAHİR

Bu akşam Ferah tiyatrosunda göz yaşlarım hayat faciası 3 perde, sinema ve varyete.

Türkiye iş Bankasından:

İstanbulun kurtuluş Bayramı münasebetile 6 teşrinievvel 930 pazartesi günü İstanbul ve Beyoğlu şubelerimiz kapalı bulunacaktır.

Bugün bütün şehir ehalisi

ASRİ SİNEMADA

JEAN HERSHOLT ve MARİON NİXON tarafından temsil edilen

CAZBANT DELİSİ

nam muazzam ve zengin filmi gidip temaşa edecektir. Maestro POLİANSKY tarafından bu filme tatbik edilmiş muzika mükemmeldir

Bugün saat 16,1/2 matinesile suvaresinde MİSS SİMONS ile akıllı tayları, köpekleri ve güvercinleri tarafından varyete numeroları

(EMİL YANİNKS) in unutulmaz şaheseri ŞEHVET KURBANI filminden sonra UFA müessesesinin JOE MAY tarafından vücude getirilen ve şimdiye kadar sinema perdesinde görülmüş olan eserlerin en kuvvetlisi ve

GÜSTAVE FROLİCH ve LİLLİAN HAYD

tarafından bir sureti fevkalâdede temsil edilen

EBEDİ SERSERİ

namındaki sözlü ve şarkılı süperfilm

8 teşrinievvel çarşamba akşamı Gala müsameresi olarak

MELEK Sinemasında

gösterilecektir.

M A X İ M

KIŞLIK BAHÇESİNDE

Her akşam saat 17,1/2 dan 20 ye kadar

DANSLI KONSERLER

İKİ ORKESTSA — UCUZ FİATLAR

Her CUMA ve PAZAR günleri

Tekmil Varyete programile Büyük Matine

Darül'aceze müdürlüğündeni

500 kilo tuzsuz tereyağı 1000 kilo pirinç unu

Bbalâda cins ve mikdarı muharrer tereyağıle pirinç ununun 2 teşrinisani 930 pazar günü kapalı zarf usulile münakasaya konulacaktır. Taliplerin yüze yedi buçuk teminat akçelerile müracaatları.

İki kalp birleşince

(Zwei Herzen im 3/4 takt)

Almanca sözlü ve şarkılı en mükemmel filmdir.

TİNTENKULİ

Bütün dünyada tanınmış Amerikan mürekkepli kalem.

Muktedir ve tanınmış acente aranıyor. Türkiye için umum acentalık veriliyor. Tekliflerin "Asbestos„ rumuzu ile almanca veya fransızça olarak zirdeki adrese gönderilmesi: "Abestos„ Beograd, Postfach 468

Üsküdar Bankasından:

30 Eylül 930 tarihinden itibaren Üsküdar Bankası müdiri Şekip Hikmet Beyin infikâkine mebni badema bankamız namına imzaya salahiyettar olmadığı ilân olunur.

Bugün

Melek Sinemasında

NANCY CAROLL

HAYAT Dalgaları

filminde fevkalâde olarak şarkı söylemekte, dans etmekte ve oynamaktadır. Kısmen renkli olan bu mükemmel filmde Nüyorkun "ZİEGFİELD'S FOLLİES„ in en güzel numeroları görünmektedir. İlâveten: FOX NEWS halihazır sesli dünya havadisleri.

Daktilo aranıyor

Bir ecnebi şirketi bihakkın Türkçeye ve biraz Fransızcaya vâkıf bir daktilo aramaktadır. Tahriren Galata 188 numaralı posta kutusuna müracaat buyurulması.

İstanbul İkinci Ticaret Mahkemesinden:

Müflis Brodromos efendinin İstanbul'da Kürkçü hanında 36 numerolu dükkânda mevcut erkek büyük ve küçük muhtelif elbise ve paltolar açık arttırma suretile satılmasına karar verilmiş olduğundan talip olanların 11 Teşrinievvel 930 Cumartesi günü saat 10 da ve anı takip eden diğer günlerde mezkûr dükkâna müracaatları ilân olunur.

İstanbul birinci ticaret mahkemesinden:

Felemenk Bahrisefit Bankasına merhun olup satılması karargir olan 10 adet 1911 ve 1 adet 1903 tarihli Mısır kredi Fonsiye ve 11 adet Şark demir yolları tahvilâtı 8-10-930 tarihine müsadif çarşamba günü saat 14 te İstanbul Esham ve tahvilât Borsasında satılacağı ilân olunur.

"Milliyte,, in edebî romanı: 87

Mahmut Yesair

Nevres Vacit, yorgun bir gülümseme ile baktı:

— Onların hepsi hayalî.. Hepsi benim kuruntum!.. Biri hakikî değil.

— Dünyada mutlak hakikat olarak ne var, zaten? Senin o hayalî muaşakaların, mükâlemelerin, kuruntuların emin ol ki kaç mâşuk, maşukanın kalbini uyuşturmuş, hicranlarını avutmuştur. O, senin hayalî dediğin, kuruntu dediğin şeylerden kaç âşık istifade etmiş, ve ihtimal kaç genci çileden çıkarmıştır? Senin için söylemiyorum. Kendim ve emsalim için bunlar, gençliğin ebedî hileleridir. Eğer edebiyat namına bir kaç eser okumuş, bir kaç satır hatırımda kalmışsa, bu yüzdendir. Sen, bunları daha kolaylıkla, daha maharetle, daha salâhiyetle söylersin.

— Meramın beni gülünç yapmak!

Hürrem Hakkı, için için homurdandı, yumruklarını sıkarak hiddetle bağrdı:

— Bilâkis, seni gülünç mevkiden kurtarmak istiyorum!

— Anlıyamadım!.

—Anlarsın! Senin alelâde, basit konuşmamaklığın aleyhinedir Nevres!.. Ve aleyhine oluyor. Sen, başka konuşacaksın. Bırak mânasız olsun. Etrafında kiler, ondan türlü mânalar çıkarmağa uğraşacaklardır. Hepsi bir türlü tefsir eder. Ayrıca mühim münakaşa mevzuu da olursun. Kendilerinden kesretle bahsettiren insanların, şöhret tacirlerinin bütün hileleri budur. Sorulana da ceva vermez, gülerler. Sözlerin nükteli olacak, muammaya benziyecek. Seni dinliyenler hayretle ağızlarını açacaklardır. Eğer onlara, anladıkları ve anlıyabilecekleri bir lisanla bahsedecek olursan, itibarın düşer. Burun kıvırmağa yüz buruşturmağa, omuz silkmeğe başlarlar: Biz de bir adam, bir şey zannediyorduk! lar başlar. Bununla ikinci bir istifaden olur. Hakikî takdirlerinle, eklemeler ayrılır.

Nevres Vacit, isyan eden bir tavırla göğsünü çıkardı, kaşlarını çattı:

— İnsan, bu kadar küçük gördüğü, böyle aldattığı bir mahlûka nasıl olur da ruhan bağlanabilir? Nasıl hürmet eder?

Hürrem Hakkı, kollarını açmıştı:

— İsmarlama kostüm yaptırmıyorsun; hazır esvap alıyorsun potlarına göz yumacaksın .. Sen Belmayı, bir kaç günün içinde teshir ediverirsin.

— Buna inanmıyorum!

— İnan, evvelâ kendin inan... Kendini inandıramadığın şeylere, başkalarını hiç inandıramazsın. Sana, hatırlat, demiştim.

— Neyi?

— Rasihten ettiğim istifadeleri!

Nevres Vacit, elini alnına vurdu:

— Evet... Evet.. O, benim için çok enteresan ..

— Kort fikrini ortaya atan bendim. Hoş görmiyen, itiraz eden yalnız Rasih olmuştu. Fakat bunu açıkça söylemedi, ne kinaye ile, ne sitemle, ne serzenişle hissettirmedi. Sükût etti. Vekayi ona hak verdi.

— Nasıl? Sen kort'tan müştekî misin?

—Her halde pek memnun da değilim. Onu karıştırma... Rasih, komşuların birini sevmiyor, birile konuşmuyor, hattâ istiskal ediyor. selâm bile vermiyordu... Vekayi, bunda da ona hak verdirtti. Kâni Bey ortada, Fazilet Hanım ortada... Yanımızdaki komşular, yakın ahbaplar, uzaktan tanıdıklar... Hepsi, hepsi meydanda...

— Doğru!

— Belmayı, tam modern tip bir kız tahayyül ediyordum. Rasih, onun da mevkiini verdi, gösterdi.

Nevres Vacit"in sesi, meçhul bir sıtma ile titriyordu:

— Belmanın mevkii ne imiş?

— Göründüğü kadarmış... Ne eksik, ne fazla...

Hürrem Hakkı, durmuştu, hafifçe kardeşine iğildi:

— Anlatabildim mi?

Nevres Vacit, gözlüklerini çıkardı, parmaklarının ucile gözlerini oğuşturdu:

— Anlıyorum.

— Hayır... Anlatayım... Göründüğü kadar... Neden bahse diyorsa, onun hakkında bütün düşüncesi, bilgisi o kadar... Kahkaha ile mi gülüyor? Demek ki azamî gülüşü o kadar... Kürek çekmesi öyle... Sporculuğu öyle.. Kadınlığında o kadar... Serbestliğinde o kadar... Bu noktayı açayım. Böyle serbest, delişmen bir kız, daha ilerisine varabilir, değil mi?

— Ümit olunur.

— Hayır... O da o kadar...

Susmuştu; Nevres Vacit, alnı kırışarak düşünüyordu. Hürrem Hakkı, bir koltuğa çöktü:

— Az istifade mi?

Nevres Vacit, inler gibi mırıldandı:

— Demek Rasih, ha!

— Neye taaccüp ediyorsun? Neye ağzın açık kaldı? Niçin istihfaf ediyorsun? Biraz evvel, senin hakkında, düşündüklerimi söylemiştim, ne çabuk unuttun?

Hürrem Hakkı, kardeşinin boyun eğdiğini görmüştü; bu, zımnen itiraf edilen bir mağlûbiyetti.

Nevres Vacit, ancak işitilir bir sesle:

— Evet.. Olabilir ya.. Niçin olmasın?

— Pek âlâ, olabilir.

— Tasdik ettim, Hürrem...

— Rasih'in hesabına teşekkür ederim. Seninle bu kadar iyi, bu kadar güzel anlaşacağımızı pek ümit etmiyordum.

— Bütün hodbinler gibi inatçılığım seni korkutuyordu.

— Eğer serziniş edersen, sözümü geri alırım.

— Devam et. Daha kırılacak ayna kaldı mı

— Hayır... Şimdi kırıkları toplıyacağım.

— Bugün sen, çok şayanı dikkat bir adamsın, Hürrem!

Hürrem Hakkı, yerinden kalktı, küçük bir reverans yaptı:

— Kimden bahsediyoruz?

Nevres Vacit, elile işaret etti:

— Kırıkları topla!

Hürrem Hakkı, tekrar yerine oturmuştu:

— Belmanın şahsını, şahsiyetini bir yana bırakalım. Senin üzerinde yaptığı tesire bakalım.

— O, müthiş!

— Farkındayım... Hem o kadar farkındayim ki bu kıza hususî sempatim olmasa, yalnız

(Bitmedi)

Dimag yorgunluğundan kendinizi korumak için

Bromural «Knoll» tabletleri almaktan başka yapacağınız yoktur.

Bromural «Knoll» tabletleri dünyada en ziyade müteammim, âsap müsekkini ve münevvimdir. Bu müstahzar milyonlarca vakada tecrübe edilmiştir ve hergün binlerce doktorlar tarafından tavsiye olunmaktadır. Alındıktan 20 dakika geçer geçmez, şayanihayret olan müsekkin tesirini gösterir. Uzun zaman alınsada hiç bir zararı yoktur. — Eczanelerde 10 veya 20 tabletlik cam tüplerde satılır. — Fabrikası Almanyada Rhein üzerinde Ludwigshafen, de KNOLL A.-G. dır.

Hiç beklenilmediği bir zamanda birdenbire zengin olmak ancak Tayyare Piyongo bileti almakla kabildir. Onun için:

TAYYARE PİYANGOSU

BİLETİNİ ALINIZ.

3 ÜNCÜ KEŞİDE 11 TEŞRİNİ EVVEL 1930 DADIR.

Büyük ikramiye 40.000 Liradır

HASAN

Kuvvet Şurubu

Terkibinde külliyetli miktarda iyot, tanen ve fosfat mevcut olup ensicei uzviyeye sür'atli temessülü sayesinde, kansızlığa, vereme istidadı olanlara ve bilhassa emrazı asabiye ve zafiyeti umumiyeye tesiratı şifaiyesi vardır.

Genç kızlarla, çocuklarda tesiratı nafiasi pek seri olup renksiz, hastalıklı, zayıf, sıraca veya kemik hastalıklarına müptelâ çocuklar az zaman zarfında diş çıkarırlar. Çabuk yürürler. Tombul tombul olurlar.

Sui itiyatla sabavetini ve gençliğini sui istimal eyliyenlere, ademi iktidara pek müessirdir. Kanı tezyit ve tasfiye, hazmı teshil, renge tazelik ve veçhe taravet bahşeder. Bez, evram, cedir, çocukların yüz ve başlarındaki çıbanlar, ergenlik ve ekzemada pek müessirdir.

Hasan kuvvet şurubu Avrupada birinciliği ihraz eylediği gibi bütün âlemi tababette takdir tevlit eylemiş, ecnebi ve memleketimizin etibbasının raporlarını kazanmıştır. Şişesi 60, büyük 100 kuruştur. Deposu: Hasan ecza deposudur. Eczacılara ve toptancılara büyük tenzilât.

Saraçhane başında Horhor caddesinde Münir Paşa konağında

Leylî ve neharî Hayriye Liseleri Kız ve erkek

Ana, ilk, orta ve lise kısımları vardır. Kız ve erkek talebe ayrı ayrı kısımlardadır. Bütün sınıfları mevcuttur. Talim heyeti en maruf müderris ve muallimlerden mürekkeptir. Fransızca tedrisata ilk sınıflardan başlanır. Leylî talebenin bilhassa gıda ve sıhhatine azamî dikkat ve ihtimam olunmaktadır. Talebe mektebin hususî otomobillerile mektebe gelir ve akşam evlerine aynı vesaitle gönderilir.

Kayıt muamelesi devam etmektedir. Tel. İst. 530

Yeni Halk kitapları

KURUŞ		KURUŞ	
50	Kerem ile Aslı	20	Köroglu
50	Nasrettin Hoca	20	Melek Şah ile Güllü H.
40	Leylâ ile Mecnun	20	Asüman ile Zeycan
40	Billûr köşk hikâyesi	20	Elif ile Mahmut
30	Seyfülmülük hikâyesi	20	Derdi yok ile Zülfüsiyah
30	Yusuf ile Züleyha	15	Razinihan ile Mahfiruz
25	Tahir ile Zühre	15	Gül ile sitemkâr
25	Âşıkı Garip	15	Hurşit ile Mahmihri
25	Şah İsmail	25	Yeni Türk kahramanları
25	Aşık Ömer divanı	25	Ahretle nasıl konuşulur
20	Ferhat ile Şirin	25	Türk isimleri
20	Arzu ile Kamber	20	Ali Baba
10	Teşkilâtı esasiye kanunu	25	Letaif cüzdanı

25 Tarihi kadim ve doksan beşe doğru

Balâdaki kitapların satış yeri Istanbul'da Ankara caddesinde İKBAL KİTAPHANESİNDE

İLÂN

Osmanlı Bankası gişeleri, Teşrinievvelin 13 üncü pazartesi gününden itibaren iş'arı ahire kadar, zirde muharrer saatlerde açık bulunacaktır:

1.— GALATA İDAREI MERKEZİYESİ:
Saat 10 dan 16 ya kadar — Eyyamı adiyede
„ 10 „ 12 1/2 a kadar — Pazar günleri

2.— YENİCAMİ ŞUBESİ:
Saat 10 dan 16 ya kadar — Eyyamı adiyede
„ 10 „ 12 ye „ — Pazar günleri

3.— BEYOĞLU ŞUBESİ:
Saat 10 dan 12 1/2 a ve
„ 14 ten 16 ya kadar — Eyamı adiyede
Saat 10 dan 12 ye kadar — Pazar günleri

1726 Numerolu 27 Eylûl 1930 tarihli Kanunun tatbiki dolayısile vaki olan İhtiyat Evrakı Naktiye ve Döviz Giriş ve Çıkışları

2—1 ci Teş. 1930 tarihindeki vaziyet

1° — Döviz Giriş ve Çıkışları

tarihinde mevcut evelki bakıye

Tahsil edilen yahut hafta zarfında tahsil edilecek olan Dövizler	İng. Lir.	110,500
Hafta zarfında çıkan Dövizler		
Fark		
tarihinde Osmanlı Bankası yedindeki Dövizler yekûnu	İng. Lir.	110,500

2° — İhtiyat Evrakı Naktiye Giriş ve Çıkışları

Çıkan Evrakı Naktiyenin tarihindeki bakıyesi		
Hafta zarfında çıkan Evrakı Naktiye	T. L.	1,138,182
Hafta zarfında giren Evrakı Naktiye		
Fark		
Çıkan İhtiyat Evrakı Naktiyenin 2—1ci Teş. 1930 tarihindeki yekûnu	T. L.	1,138,182

OSMANLI BANKASI

Tapu ve kadastro mektebi müdürlüğünden

Tapu ve kadastro mektebine talebe kabulüne 20 teşrinievvel 930 tarihinden itibaren on beş gün devam olunacaktır.

Orta mektep mezunları imtihansız ve bu derecede tahsilini ikmal etmeyenler imtihan ile kabul olunurlar. Fazla malûmat almak isteyenler her gün öyleye kadar Sultanahmette Tapu ve kadastro dairesindeki mektep idaresine müracaatları.

Istanbul gümrukleri baş mudurluğunden

Gümrük levazım anbarının alenî münakasa ile tamir ve tadili mukarrerdir, Talipler keşif ve şartnameleri görüp münakasanın yapılacağı 25-10-930 cumartesi günü saat 14 de teminat evrakını müstasbiben başmüdiriyetteki komisyona müracaatlart.

SEYRİSEFAİN

Merkez Acenta; Galata köprü Başında; Beyoğlu 2362 Şube acentesi; Sirkeci'de Mühürdar zade hanı altında. Telefon Ist. 2740

Izmir sür'at postası

(Gülcemal) vapuru 6 teşrini evvel pazartesi 14,30da Galata rıhtımından kalkarak Salı sabahı İzmir'e varır ve çarşamba 14,30 da İzmir'den kalkarak perşembe sabahı gelir.

Vapurda mükemmel bir orkestra ve cazbant mevcuttur.

Ayvalık sür'at postası

(Mersin) vapuru 7 teşrinievvel salı 17 de Sirkeci rıhtımından kalkarak Gelibolu Çanakkale Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığ'a gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Altunoluğ'a uğrayarak gelecektir.

Mersin postası

(Çanakkale) vapuru 8 Teşrinievvel çarşamba 11de Galata rıhtımından kalkarak Çanakkale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rados, Fethiye, Finike, Antalya, Alâiye'ye uğrayarak Mersin'e gidecek ve dönüşte ayını iskelelerle beraber Taşucu Anamor, Kuşadasına uğrayacaktır. Andifli ve Kalkan yolcu ve yükü gidiş ve gelişte Fethiye'de aktarma suretile alınıp verilir. Çanakkale için yük alınmaz.

İdare merkezi rıhtımındaki büfe bir sene için kiraya verilecektir. İsteyenlerin 9 teşrinievvel 1930 günü saat on altı da levazım müdürlüğüne gelmeleri.

TAVİLZADE VAPURLARI
Ayvalık - İzmir postası

Saadet

vapuru Her Pazartesi akşamı saat 17 de Sirkeciden hareketle Gelibolu, Çanakkale, Ayvalık ve İzmire azimet ve Çanakkaleye uğrayarak avdet edecektir

Yolcu bileti vapurda da verilir.

Adres : Yemişte Tavilzade biraderler telefon İstanbul 2210

Kâtibe aranıyor

Büyük bir Türk şirketi az İngilizce bilir bir Türk Hanımı arıyor. Tahriren Beyoğlu 254 posta kutusuna müracaat.

SADIKZADE BIRADERLER VAPURLARI
KARADENİZ MUNTAZAM VE LÜKS POSTASI

Dumlu Pınar

vapuru 5 teşrinievvel **Pazar** günü akşamı

Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rizeye azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Meymenet hanı altında acentalığına müracaat. Telefon: Istanbul 2134

Yelkenci vapurları Karadeniz postası

SAMSUN vapuru 8 teşrinievvel **ÇARŞAMBA** günü akşamı 18 de Sirkeci rıhtımından hareketle (Zonguldak, İnebolu, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon. Sürmene ve Rize) iskelelerine azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkecide Yelkenci hanında kâin acentesine müracaat. Tel. İstanbul 1515

LLOYD TRIESTINO

Limanımıza muvasalatı beklenen Vapurlar

(SEMİRAMİS) vapuru 5 teşrinievvel pazar (İtalya ve Yunanistan) dan.

(KALDEA) vapuru 6 teşrinievvel pazartesi (İtalya ve Yunanistan) dan.

Yakında limanımızdan hareket edecek vapurlar

(MERANO) vapuru 5 teşrinievvel pazar (Burgaz, Köstence, Sulina, Kalas ve İbraile) ye.

(KALDEA) vapuru 6 teşrinievvel pazartesi (Samsun, Trabzon, Batum ve Novorosisk) e.

(SEMİRAMİS) vapuru 9 teşrinievvel perşembe sabah tam 10 da (Loyd Ekspres) olarak (Pire, Brendizi, Venedik ve Trieste) ye

[COSULICH Line] kumpanyasının lüks vapurlarına aktarma edilerek Şimali ve Cenubî Amerika limanlarına gitmek için tenzilâtlı doğru bilet verilir.

Her nevi tafsilât için Galatada mumhane (Lloyd Triestino) ser acantesine. Telefon Beyoğlu 2127 vaya Galata sarayında sabık Selânik bonmarşası binasındaki yazıhanelerine. Telefon Beyoğlu: 2499 ve yahut Sirkecide Kırzade hanındaki yazıhanesine müracaat edilmesi. Telefon İstanbul: 235.

Erbaa asliye mahkemesinden:

Erbaanın Kebir mahallesinden Kadı oğlu Mehmet ağa kerimesi Nafia Hanımın zevci Beldağı köyünden Hatip Şevket Efendi aleyhine açtığı boşanma davasından dolayı yapılan aleni ve gıyabi muhakeme neticesinde müddeialeyhin beş seneden beri tagayyüp ederek zevcesine bakmamakta ve vazifei zevciyeti hiç bir suretle ifa etmemekte ve ilânen tebligat yapıldığı halde muhakemeye gelmemesi de bütün vakıaları kabul mahiyetinde bulunmakta olduğundan kanunu medeninin 134, 138 inci maddeleri mucibince Nafia Hanımın boş olmasına ve tarihi hükümden itibaren mezburenin on ay sonra başkasile evlenmekte muhtariyetine 15 temmuz 930 tarihinde kabili temyiz olmak üzre karar verilerek ilâmın bir nushası da mahkeme divanhanesine talik edilmiş ve mahkûmualeyhin elyevm ikametgâhının meçhul bulunmasından tarihi ilândan itibaren bir mah zarfında turuku kanunîsine tevessül etmediği takdirde hükmün kesbi katiyet etmiş addolunacağı tebligat makamına kaim olmak üzre ilân olunur.

20 eylül 930 cumartesi günü İsmail isminde yazılı imzamı zayi ettiğimden hükmü olmadığını ilân ederim.

Adapazarı Sakarya mağazası Gömülcüneli hacı Ali mahdumu İsmail

Zirde muharrer olduğu vechile Türkiyede mevcut üç büyük şehrinin ismini yazmağa muvaffak olacak Milliyet karilerinden ilk bin kişiye meşhur

DOREMİPHONE

gramofonunun şayanı hayret evsafını tanımak maksadile "PLÂK SATIŞI„

100 adet gramofon

MECCANEN

tevzi edilecektir.

A.... ...e
A....a
A...a

Kariler cevaplarını işbu kuponla beraber ve kazananların haberdar edilebilmeleri için bir mektup derununda ayrıca adreslerini havi bir zarfla 333. Rue des Pyrenees, Paris (France) DOREMIPHONE müessesesinin 4 cü şubesine sür'atle göndermelidirler.

ISTANBUL BELEDİYESİ İLÂNLARI

Beyoğlu intihabatı:

İstanbul belediyesi Beyoğlu şubesi intihap encümeninden:

Gazetelerle neşredilen ilânımızda sehven takdim ve tehir yapıldığı anlaşıldığından keyfiyet tekrar tavzihen ve tashihen ilân olunur.

İstanbul Belediyesi Umumî Meclisine mahallelerimizden aza intihapetmek hakkını haiz olanlar Teşrinievvelin beşinci pazar gününden itibaren reylerini vermeğe başlıyacaklardır.

1— Hangi mahallelerin hangi gün hangi saatten, hangi saate kadar reylerini verecekleri ve sandığın nerelerde bulunacağı aşağıda gösterilmiştir.

2— İntihap encümeni reyi kabul günlerinden sabahleyin saat sekizde işe başlıyacak ve akşamları saat on sekizde işe nihayet verecek sandığı kapayacaktır.

3— Rey sahibi zevatın bir suhulet olmak üzere intihap gününe kadar mahalle muhtarlarınca kendilerine tevzi olunacak sıra numaralı pusulaları muhafaza ederek rey vermeğe geldikleri zaman isim ve adreslerini o numaralar ile bildirmeleri evvelce de ilân ve tavsiye edilmişti. Şimdi de sureti mahsusada rica ve tavsiye olunur.

4— Belediye kanununun 41 inci maddesine göre her rey sahibi nüfus tezkeresi veya nüfus hüviyeti cüzdanı mutlaka yanında olarak gelmelidir. Tezkeresiz ve cüzdansız gelenlerin rey pusulaları kabul olunmaz.

Beyoğlu şubesinde reylerin kabulü günleri

5-10-930 pazar

Kılıcalı camii avlusunda sabahtan öğleye kadar
Kemankeş, Hacımimi, Müeyyetzade, Yenicami mahalleleri
Kule dibinde mahalli mahsusta öğleden sonra akşama kadar
Arapcamii - Emekyemez - Bereketzade - Şahkulu mahalleleri

6-10-930 pazartesi

Belediye dairesinde sabahtan akşama kadar
Kuloğlu - Cihangir - Gümüşsuyu - Kocatepe - Kâtipmustafa - Çelebi-Firuzağa-Çukur-ŞehitMuhtar bey-Bülbül-Bostan-Hüseyinağa-Tomtom - Asmalımescit - Kamerhatun - Kalyoncu kulluğu mahalleleri.

7-10-930 salı

Teşvikiye camii avlusunda sabahtan akşame kadar
Feriköy - Duatepe - Cumhuriyet - Şişli - Bozkurt - İnönü - Pangalti - eskişehir Mecidiye - Meşrutiyet - Halâskârgazi - Teşvikiye - Harbiye kâğıthane mahalleleri.

8-10-930 çarşamba

Sütlüce Mahmutağa camiinde sabahtan öğleye kadar
Sütlüce mahallesi
Öğleden saat on altıya kadar
Halıcıoğlu iskelesinde
Piripaşa mahallesi
Saat on altı buçuktan akşama kadar Hasköy iskelesi yanında eski belediye mevkiinde
Keçeci Piri mahallesi
Saat on altı buçuktan akşama kadar Haköy iskelesi yanında eski belediye mevkiinde

9-10-930 perşembe

Fındıklı camii avlusunda sabahtan akşama kada
Ömer Avni mahallesi - Kılıcali - Pürtelâş Hasan efendi mahalle

10-10-930 cuma

Kasımpaşa camiikebir avlusunda sabahtan akşama kadar
Sururi - Kaptanpaşa - Kadı Mehmet efendi - Camiikebir - Hacı Ahmet - Bedrettin - Yenişehir Piyale - Hacıhüsrev - Yahyakâhya mahalleleri.

11-10-930 cumartesi

Ortaköy camiinde sabahtan öğleye kadar
Ortaköy Mecidiye - Ortaköy mahalleleri
Sinanpaşa camiinde
Öğleden akşama kadar
Abbasağa - Yıldız - Cihannüma - Sinanpaşa - Dikilitaş - Vişnezade Müradiye - Türkali mahalleleri.

* * *

İstanbul Belediyesinden: Yeniköy temizlik işlerine ait 332 eski 4 yeni No- bir beygir 8-10-930 çarşamba günü Fatih Atpazarınında müzayede ile satılacağı ilân olunur.

* * *

İstanbul Belediyesinden: Şehzadebaşında Fevziye sokağında Mahmudiye çeşmesinden çıkan mermer aksam ve saire yerinde müzayede ile satılacağından taliplerin 26 teşrinievvel 930 pazar günü saat 14 te mahallinde bulunacak memuruna müracaatları.

* * *

İstaubul Belediyesinden: Çırçır yangın yerinde 65, 68, 63 harita numaralı arsalar arasında 9,075 metre murabbaı yüzsüz arsanın metro murabbaına 4 lira bedelle talibi üzerinde olup ihale müddeti 12 teşrinievvel 930 tarihine temdit edilmiş olduğundan fazlasile talip olan alâkadarların levazım müdürlüğüne gelmeleri.

Yeni Mevsim Yaklaştı

Bu münasebetle Galatada Karaköyde börekçi fırını ittisalinde büyük mahallebicinin üstünde

EKSELSIOR Büyük Elbise Fabrikası

En mükemmel kumaşlardan en son modaya muvafık ve kusursuz biçimde olarak imal edilmiş zengin ve mütenevvi çeşitlerde müntahap elbiseleri muhterem müşterilerinin enzarı istifadelerine arzetmektedir.

ERKEKLERE MAHSUS

İngiliz muşambaları	9½ Liradan itibaren
Kabilitebdil muşambalar	14½ „
Muşambalar bivertin astarlı	19½ „
Muşambalar İngilizbiçimi kumaşlardan	17½ „
Gabardin Pardesüler MUFLON ile	25½ „
Meşhur Mandelberg marka empermeabilize Gabardin pardesüler	29½ „
Mandelberg pardesüler MUFLON ile	37½ „
İngiliz biçimi kumaşlardan PARDESÜLER	22½ „

ERKEKLERE MAHSUS

Trençkotlar	17½ Liradan itibaren
İyi cins yünlü paltolar	13½ „
İngiliz biçimi spor ve saire Kostümler	14½ „
Lâcivert siyah ve sair renklerde Kostümler	18½ „

HANIMLARA MAHSUS

Deri taklidi muhtelif renklerde Muşambalar	13½ „
Son moda biçimde ve kabili tebdil Muşambalar	14½ „
Muhtelif renklerde gabardin Trençkotlar	17½ „

OÇCUKLARA MAHSUS

Kauçuk muşambalar	4½ Liradan itibaren
Bivertin muşambalar	7½ „
Trençkotlar	9½ „
Trençkotlar muflon ile	13½ „
Yünlü paltolar	9½ „

Ayni zamanda erkeklere mahsus gayet şık pardesüler, paltolar, kostümler, ve muşambaların müntehap çeşitleri ve hanımlara mahsus mantolar ve ipekli muşambaların mütenevvi çeşitleri mevcuttur.

Zarafet ve istifadeyi mezcediniz

Cihanşümul bir şöhreti haiz MANDELBERG marka müflonlu veya müflonsuz (yün astarlı) en mükemmel

EMPERMEABILIZE PARDESULER

ile kadın ve çocuklara mahsus PALTO, MUŞAMBA ve KOSTÜMLERİN en müntehap çeşitleri ve Hanımlara mahsus muhtelif renklerde deri taklidi ve Po dö peş TRENÇKOTLAR ve MUŞAMBALARIN en müntehap çeşitleri dahi vardır.

Toptan Fiatine Perakende Satıs = Tediyatta Büyük teshilât

Devlet Demiryolları idaresi ilânatı

150 adet vagon örtüsünün kapalı zarfla münakasası 17-11-930 pazartesi günü saat 15,30 da Ankarada Devlet demiryalları idaresinde yapılacaktır.

İştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvaakkat teminatlarını aynı günde saat 15 e kadar münakasa kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beş lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

Demir levha, putrel ve köşebent demirleri kapalı zarfla münakasası 17 ikinci teşrin 930 pazartesi günü saat 15 de Ankarada Devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektupları ve muvakkat teminatlarını, aynı günde saat 14, 30 a kadar komisyon kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini üç lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

360 tane lokomatif, tender ve vagon bandajının kapalı zarfla münakasası 3 ikinci teşrin 930 pazartesi günü saat 16 da Ankarada Devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır. Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 15,30 kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır. Talipler münakasa şartnamelerini beş lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

20 ton kalayın kapalı zarfla münakasası 27 birinci teşrin 930 pazartesi günü saat 16 da Ankarada Devlet demiryolları idaresinde yapılacaktır.

Münakasaya iştirâk edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını aynı günde saat 15.30 a kadar komisyon kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Talipler münakasa şartnamelerini beşer lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik edebilirler.

* * *

1 Teşrinievvel 930 tarihinde icrası mukarrer Eskişehir aile mektebi talebeleri için luzumu olan elbise, kasket, pelerin ve ayakkabı münakasası 12 Teşrinievvel 1930 pazar günü saat 16 ya tehir edilmiştir.

Münakasaya iştirak edeceklerin teklif ve teminat mektuplarını aynı günde saat 15,30 a kadar münakasa komisyonu kâtipliğine vermeleri lâzımdır.

Kullanılacak kumaş, astar, düğme, ayak kaplar için deri, kösele ve saire numunelerini ve elbise, kasket, pelerin ve kunduraların biçim ve tarzı imalini görmek için Ankarada Malzeme dairesine müracaat olunması.

Fiatlarda esas bu numunelerdir.

Şartnameler beşer lira mukabilinde Ankarada ve Haydarpaşada idare veznelerinden tedarik olunabilir.

Dr. A. KUTIEL

Muayenehane ve tedavil elektrikiye labratuvarı. Karaköy Topçular caddesi 34

Beşiktaş

Dikiş Yurdu

Talebe kaydı devam ediyor. Bir senede musaddak diploma verir. Akaretler 62

Dr. Nami

Berlin tıp fakültesi seriyatından mezun. Dahilî hastalıklar mütehassısı.

Şişli: Gezi halâskâr caddesi No. 182

Nargileciyan eczanesi ittisalinde. Kabul: 2-6 ya kadar

Tl. B. Oğ. 4252

Dr. HORHORONI

Beyoğlu Mektep sokak No. 35 muayene sabahtan akşama kadar.

Orman ve muadin idareleri için 8262 adet defter ve 6179 adet cilt, 56700 adet cetvel minalzemesi İstanbul orman müdüriyetinden verilmek şartı ile tabı teclit ve imali 12 teşrinievvel 930 tarihine müsadif pazar günü ihalesi icra edilmek üzere münakasai aleniye suretile münakasaya vazolunmuş nümunelerini görmek ve şeraitini anlamak isteyenlerin İstanbul orman müdüriyetine müracaatları ve yevmi mezkûrda bedeli muhammenin %7,5 gu nispetinde pey akçesini hamilen saat üçte defterdarlıkta müteşekkil ihale komisyonunda hazır bulunmaları ilân olunur.

Şehrimizin Büyük bir müessesesi

İngilizceye ve bilhakkın daktilografiye aşina bir

Fatura Memuru ACELE ARAYOR

İktidarını ispat ve ifayı hizmete kesbi liyakat edenlere dolgun maaş verilecektir.

Taliplerin (Fatura memuru) rumuzile İstanbul 176 numerolu posta kutusu adresine tahriren müracaatları.

KREDİ LYONE BANKASI

Anonim şirketi

Tamamen tediye edilmiş sermaye: 408 Milyon

İhtiyat akçesi: 800 Milyon

31 Temmuz 1930 tarihindeki bilânçodur

Mevcudat

Veznede ve Bankalarda mevcut nukut	Fr.	1,045,940,746	45
Cüzdan ve müdafaai milliye senedatı		8,626,235,330	35
Teminatlı avanslar		454,529,822	06
Hesabatı cariye		5,131,025,858	74
Esham ve tahvilâtı mevcude (esham, bonolar tahvilâtlar ve rantlar)		4,384,616	02
Muhtelif hesabat		356,954,280	25
Emlâk		35,000,000	—
	Fr.	15,654,070,653	87

Düyunat

Vadesiz mevduat ve senedat	Fr.	5,728,694,236	78
Hesabatı cariye		6,799,497,971	02
Badettahsil vacibüttediye hesabat		244,449,303	16
Poliçalar		475,891,766	81
Vadeli senedat		688,100,605	01
Muhtelif hesabat		459,219,290	16
1929 senesine ait hissei temettü bakiyeleri tevziatı		44,293,280	—
Senei sabıkanın "kâr ve zarar" hesabı bakiyesi		5,924,200	98
Muhtelif ihtiyat akçeleri		800,000,000	—
Temamen tediye edilmiş sermaye		408,000,000	—
	Fr.	15,654,070,653	87

Meclisi idare reisi Baron Brenkar — Müdür umumiler R. Mason E. Eskara

Merkezi, Galata Karaköy Telefon B. O. 3297 — Şubesi Sultan Hamam Telefon. Is. 1127 — Şubesi; Istiklâl caddesi No. 333 Telefon B. O. 1353

ARNAVUTKOYUNDE

Leyli ve Nehari - Kız ve erkek

Feyziati Liseleri

Ana sınıfı, ilk sınıfları ve ayrı teşkilât dahilinde kız ve erkek orta ve lise kısımlarını muhtevidir.

1 Teşrinievvelde derslere başlanmıştır.

Tel. İst. 2867 - Bebek 210

Istanbul ziraat mektebinden;

Mektebe kayt ve kabul edilmek üzre vesikalarile müracaat etmiş olan orta mektep mezunu efendilerin muayenei tıbbiyeleri icra olunmak için işbu teşrinievvelin 9 cu perşembe günü sabahleyin saat 10 da Sultanahmet'de Kabasakalda Vilâyet baytar müdiriyeti dairesinde isbatı vücut etmeleri.

125 kuruş yüzü ile Kuştüyü yastık

Galatasaray sergisinde bir çok takdirlere mazhar olan Istanbul'da Çakmakçılar'da Çeşme sokağındaki kuş tüyü fabrikasında kilosu 125 kuruştan başlar kuş tüylerinin kilosu hazır yasdık şilte yorgan kuş tüylerine mahsus kumaşların envai cümlesi çok ucuz fiatla satılmaktadır.

Istanbul gümrükleri baş müduriyetinden;

Samsun gümrüğünde yapılacak sondurma ve memur odaları kapalı zarfla münakasaya konulmuştur. Münakasa 20 Birinci Teşrin 930 Pazartesi günü saat 15 te Samsun Gümrük Baş müdüriyetinde yapılacaktır. Münakasaya iştirak edeceklerin teklif mektuplarını ve muvakkat teminatlarını ayni günde saat 14,30 a kadar Baş müdüriyet muhasibi mes'ulüne vermeleri lâzımdır. Talipler münakasa şartname plân ve keşifnameyi İstanbul Gümrük baş müdüriyetinden tedarik edebilirler.

Istanbul Sıhhî Müesseseler mübayaat komisyonu riyasetinden:

Bakırköyünde kâin akliye ve asabiye hastanesinin 2 ve 5 numaralı pavyonlarında yapılacak tamirat ve tadilât tanzim edilen şartnamesi ve olbaptaki keşifnamesi veçhile ve 21 teşrinievvel 930 salı günü saat 15 te kapalı zarf usulile ihaledilmek üzere münakasaya konulmuştur. Bu baptaki keşifname ve şartnameleri görmek isteyenlerin mezkûr komisyona ve fazla izahat almak isteyenlerin mezkûr müesseseye müracaatları ilân olunur.

Jandarma imalâthanesi müdüriyetinden:

1617 metre kışlık elbiselik kumaş pazarlıkla satın alınacaktır. Pazarlık 6-10-930 pazartesi günü saat 14 de Gedik paşada jandarma imalâthanesinde yapılacaktır.

Emlâk ve Eytam Bankası umum mudurluğunden

Satılık emlâk

Esas	Mevkii ve nevi	Depozito mıkdarı lira
27	Dolmabahçe Fatmahatun mahallesi kışla caddesi 11-9 No. lı kok kömürü imalâthanesi arsası	500
31	Kâtanede cenderede Koşu köşkü	500
33	Ayasağada Maslak köşkü	3500
36	Beşiktaşta İbrahim ağa mahallesinde 42-44-46 No. lı kâgir sutunları havi 1820 m. m. Arsa	700

Balâda yazılı emlâk satılmak üzre muzayedeye vazedilmiştir.

1 — Müzayede (kapalı zarf) usulile ve Banka idare meclisi huzurunda icra edilecektir.

2 — İhale 6-10-930 tarihinde yapılacakur.

3 — İhale bedeli peşinen tesviye edilecektir.

4 — İştiraya talip olanlar teminat akçalarını ve teklif mektuplarını ve bilmüracaa alacakları bir kıt'a şartnameyi ihale tarihinden evvel Ankarada Banka Umum Müdürlüğüne bizzat veya posta ile tevdi etmelidirler.

Maarif vekâletinden;

Maarif vekâleti teşkilâtı dahilindeki bütün mektéplerin leyli meccanî talebe kadrosu dolmuş ve müsabaka müddeti geçmiş bulunduğundan vekâlete bu iş için katiyen müracaat olunmaması ilân olunur.

Mes'ul Müdür: Bürhaneddin